Пролетарыі ўсіх краін, еднайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК і МЕНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 109 (6386) | 15 мая 1939 г., панядзелак | ЦАНА 10 КАП.

Развязаць мясцовую гаспадарчую ініцыятыву

Партыя і ўрад не раз указвалі на неабходнасць усямерна развіваць мясцовую прамысловасць і прамысловую кааперацыю. Гэта задача набывае асобую актуальнасць зараз, пасля зацвярджэння XVIII з'ездам ВКП(б) трэцяга пяцігадовага плана развіцця народнай гаспадаркі СССР.

Неабходна стварыць у нашай краіне багацце прадуктаў, забяспечыць у трэцяй пяцігодцы рост народнага спажывання больш, чым у паўтара раза і вырашыць у максімальна кароткі тэрмін гістарычную задачу, пастаўленую з'ездам: дагнаць і перагнаць у эканамічных адносінах галоўныя капіталістычныя краіны.

За годы двух сталінскіх пяцігодак наша рэспубліка, як і ўвесь СССР, зрабіла велізарны скачок уперад у развіцці ўсёй народнай гаспадаркі і, у асабліваcці, прамысловасці. У БССР пабудавана і асвоена 1.700 новых прадпрыемстваў, наладжана вытворчасць раду новых відаў вырабаў, пачынаючы ад складанейшых станкоў і канчаючы мноствам розных прадметаў шырокага спажывання. Сярод асвоеных прадпрыемстваў такія гіганты, як «Гомсельмаш», шклозавод імені Сталіна, віцебская чулочна-трыкатажная фабрыка «КІМ», крычаўскі цэментны завод, магілеўскія аўтарамонтны і трубаліцейны заводы і многія, многія іншыя.

Мы гардзімся не толькі нашымі буйнымі прадпрыемствамі, але і такімі, як, скажам, каніфольны завод у Нова-Беліцы, або завод «Чырвоны хімік», сотнямі іншых сярэдніх і дробных прадпрыемстваў, якія вырабляюць вельмі патрэбныя прамысловасці і насельніцтву прадметы. Гэта і зразумела, бо наша партыя, надаючы рашаючае значэнне цяжкай індустрыі, машынабудаўніцтву, як асноўнай базе сацыялізма, заўсёды перасцерагала ад недаацэнкі мясцовай прамысловасці, прамысловай кааперацыі, сярэдніх і дробных прадпрыемстваў.

XVIII з'езд ВКП(б) падкрэсліў шкоднасць гігантаманіі ў пытаннях далейшага развіцця нашай прамысловасці. Ён указаў на неабходнасць будаваць і развіваць сярэднія і дробныя прадпрыемствы, усямерна развіваць мясцовую прамысловасць, промкааперацыю.

У сваім рашэнні па дакладу тав. Молатава з'езд запісаў: «У асноўных эканамічных раёнах Саюза забяспечыць комплекснае развіццё гаспадаркі і арганізаваць здабычу паліва і вытворчасць такіх відаў прадуктаў, як цэмент, алебастр, хімічныя ўгнаенні, шкло, масавыя вырабы лёгкай і харчовай прамысловасці ў размерах, якія-б забяспечвалі патрэбнасць гэтых раёнаў...»

«...рад прамысловых вырабаў масавага спажывання — галантарэя, вырабы швейнай прамысловасці, мэбля, цэгла, вапна і т. д. павінны ў дастатковай колькасці вытварацца ў кожнай рэспубліцы, краі і вобласці».

У адпаведнасці з рашэннямі з'езда, важнейшай задачай БССР у трэцяй пяцігодцы з'яўляецца комплекснае развіццё народнай гаспадаркі на аснове максімальнага, найбольш эфектыўнага асваення мясцовых відаў сыравіны і матэрыялаў.

Наша рэспубліка ўладае велізарнымі прыроднымі багаццямі. 3,7 мільёна гектараў лясоў, 16 мільярдаў кубаметраў торфу - сырца (толькі зарэгістраваныя запасы), мінеральныя будматэрыялы, кварцавыя пяскі, вапна, крэйда, фасфарыты — усё гэта ёсць у нас у вялікай колькасці і прадстаўляе велізарныя магчымасці для развіцця прамысловасці на мясцовай сыравіне.

У гэтай сувязі трэба сур'ёзна паставіць пытанне аб развіцці прамысловасці абласнога і раённага падпарадкавання. Не сакрэт, што гэтай галіне прамысловасці ў нас не ўдзялялася дастатковай увагі і не толькі з боку раённых, але і абласных арганізацый. Задачы-ж трэцяй пяцігодкі настойліва патрабуюць, каб прамысловасці раённага і абласнога значэння былі забяспечаны ўсе ўмовы для росту і росквіту. Яна павінна адыграць вельмі буйную ролю ў насычэнні мясцовага рынку таварамі шырокага спажывання.

Між тым, іменна дзякуючы недастатковай увазе, абласная і раённая прамысловасць, пры несумненным абсалютным яе росце ў 1938 годзе ў параўнанні з 1937 годам, план па большасці абласцей не выканала. Па Менскай вобласці план выканан ёю на 85—86 проц., Віцебскай — 86,8 проц., па Гомельскай — план па торфаздабычы выканан на 69,4 проц., выпрацоўцы цэглы — 74,5 проц., і т. д.

Велізарны ўздым вытворчай актыўнасці мас, выкліканы XVIII з'ездам партыі, ахапіў таксама і работнікаў мясцовай прамысловасці і промкааперацыі. Значна выраслі рады стаханаўцаў і ўдарнікаў, лепш сталі працаваць многія райпромкамбінаты, як, напрыклад, Рэчыцкі і іншыя. У першым квартале 1939 года абласная і раённая прамысловасць, несумненна, падцягнулася ў сваёй рабоце, але агульнага вялікага ўздыму, як таго патрабуюць партыя і ўрад, яшчэ не дабілася. Прамысловасць раённага значэння Гомельскай вобласці выканала план першага квартала толькі на 62,8 проц. Такіх прарыўных участкаў у мясцовай прамысловасці ёсць яшчэ нямала.

Вельмі мала пакуль робіцца для таго, каб мабілізаваць рэзервы і больш шырока скарыстаць мясцовыя віды сыравіны. Вось, да прыкладу, такі факт: увесь план 1939 года па выпрацоўцы гонту— гэтага важнейшага будаўнічага матэрыяла, асабліва для калгасаў — быў вызначан для Гомельскай вобласці ў 36 тысяч штук. Натуральна, што ён амаль ужо выканан у першым квартале. А такіх прыкладаў можна было-б прывесці многа.

Вялікую ролю ў справе мабілізацыі рэзерваў і скарыстання гаспадарчых магчымасцей у раёнах павінны адыграць праводзімыя зараз ва ўсіх раёнах і абласцях рэспублікі нарады мясцовага гаспадарчага актыва. Гэтыя нарады праводзяцца па выдатнаму прыкладу Багародскага раёна, Горкаўскай вобласці, нядаўна асветленаму ў газеце «Правда». У радзе раёнаў: Полацкім, Любаньскім і іншых нарады ўжо адбыліся і далі вельмі добрыя рэзультаты.

У Полацку на нарадзе была ўстаноўлена магчымасць значна павялічыць здабычу мясцовых запасаў торфу. Нарада прыняла рашэнне аб пераводзе ў 1939—40 гг. на мясцовае тарфянае паліва лазне-пральнага камбіната, хлебазавода, кінотэатра, 25-кватэрнага дома, раду арцелей, што дасць магчымасць зэканоміць 25 тысяч кубаметраў дроў у год. Удзельнікі нарады аднадушна сышліся на тым, што можна і трэба неадкладна пусціць вапнавы завод, які быў закансерваван у 1936 годзе. Гэты завод дасць магчымасць поўнасцю забяспечыць горад патрэбнымі яму штогод 100—120 вагонамі вапны. Прынята таксама рашэнне аб устанаўленні на лесазаводзе горсовета дадаткова двух гонтарэзных станкоў і аднаго для выпрацоўкі клёпкі; арганізаваць другую змену для выпрацоўкі гэтых вырабаў. Яшчэ многа каштоўных прапаноў было ўнесена і прынята на гэтай нарадзе.

Неабходна, каб раённыя нарады гаспадарчага актыва, большасць якіх яшчэ адбудзецца, былі райпланамі, райвыканкомамі добра падрыхтаваны, каб на іх не толькі падлічыць магчымасці на рад год, але і выявіць, што можна і трэба зрабіць практычна ўжо ў гэтым, 1939, будучым 1940 годзе для павелічэння выпрацоўкі прадметаў шырокага спажывання, будаўнічых матэрыялаў, здабычы мясцовага паліва і т. д. Дзяржплан БССР, аблпланы абавязаны забяспечыць жывое, аператыўнае кіраўніцтва падрыхтоўкай і правядзеннем гэтых нарад.

Выключна важная роля ў асваенні мясцовых відаў сыравіны належыць арцелям промкааперацыі. У тым-жа Полацкім раёне некаторыя арцелі ўжо актыўна за гэта ўзяліся. Арцель «Харчавік» узялася асвоіць у 1939 г. вытворчасць плаўленага сыру і выпрацаваць яго к канцу года ў колькасці 200 тон. Арцель «Праца» ўжо асвоіла вытворчасць гудрона і змагаецца за выпрацоўку 1.000 тон ужо ў гэтым годзе. Гэтыя прыклады вельмі красамоўны і гавораць самі за сябе. Такія магчымасці ёсць ва ўсіх раёнах рэспублікі. Трэба толькі смела развязаць мясцовую гаспадарчую ініцыятыву.

Разгарнуць мясцовую прамысловасць, забяспечыць яе магутны росквіт і тым самым вызваліць рэспубліку, кожны яе раён ад лішніх перавозак, насыціць рынак таварамі шырокага спажывання — такая пачэсная і важная задача.

РАБОТА ПРАДПРЫЕМСТВАЎ ТРЭСТА БЕЛТОРФ

ЗА ПЕРШУЮ ДЭКАДУ МАЯ (у тысячах тон)

Заводы	Усяго здабыта торфу за дэкаду			Здабыча торфу з пачатку сезона			Процант выканання плана з пачатку сезона	
	План	Выкананне	Проц.	Каляндарнае заданне	Фактычн. здабыча	Проц. выканання	Фактычна	Павінна быць
Асінторф	26,51	22,63	85,5	47100	44670	94,8	11,2	11,8
Чырвоны сцяг	6,77	5,44	83,1	16610	12665	76,2	14,1	18,5
Імені Орджанікідзе	2,01	1,11	55,3	4970	2714	54,6	1,9	2,8
Імені Даумана	2,18	1,43	65,6	6070	3975	65,5	13,3	20,2
Свабода	4,32	1,77	41,0	11200	5382	48,1	9,0	18,7
Лукскае	3,12	2,86	91,6	7220	5579	77,3	13,0	18,8
Дукора	3,17	3,43	108,1	5990	5995	100,1	15,4	15,4
Татарка	4,43	3,78	85,5	10920	9316	85,3	15,3	17,9
Радзічава	1,31	0,74	56,5	2990	2250	75,3	16,1	21,4
Міханавічы	2,18	2,39	109,5	6070	6863	113,1	22,9	20,2
Усяго па трэсту	56,0	45,58	81,4	119140	99409	83,4	10,5	12,6

ПАХАВАННЕ ГЕРОЯЎ СОВЕЦКАГА САЮЗА АНАТОЛІЯ СЕРОВА І ПАЛІНЫ ОСІПЕНКА

МАСКВА, 14 мая. (ТАСС). Сёння ўжо другі дзень у Калонны зал Дома Саюзаў, дзе на высокім пастаменце, сярод мора кветак устаноўлены урны з прахам бясстрашных рыцараў паветра, любімцаў народа — Анатолія Серова і Паліны Осіпенка, уліваўся бясконцы людскі паток. Не нарушаючы ўрачыстай цішыні, міма праха загінуўшых Герояў няспынна ішлі ў скорбным маўчанні авіятары, камандзіры і байцы Чырвонай Арміі, рабочыя, прадстаўнікі совецкай інтэлігенцыі, школьнікі і дзеці.

Пад гукі жалобнага марша змяняецца пачотны караул.

У 16 гадзін 30 мінут прыяцелі загінуўшых выносяць вянкі з жывых кветак, увітыя чырвонымі, чорнымі лентамі, і шэсць алых падушачак — з баявымі ордэнамі, якімі ўрад адзначыў геразм Серова і Осіпенка і іх беззаветную адданенасць сваёй любімай радзіме, у славу якой яны шлі на подвігі, здзіўляўшыя свет.

Члены ўрадавай камісіі, таварышы і прыяцелі загінуўшых Герояў падымаюць алыя катафалкі з урнамі, у якіх захоўваюцца астанкі народных Герояў, выхаванцаў большэвіцкай партыі, выдатных лётчыкаў, верна служыўшых справе Леніна—Сталіна, свайму народу, свайму роднаму ўраду.

Жалобная працэсія накіроўваецца з Дома Саюзаў на Красную плошчу. У 16 гадзін 55 мінут яна паказваецца з боку Гістарычнага музея, агібае трыбуны і міма старадаўняй Крэмлёўскай сцяны накіроўваецца к цэнтру плошчы. Уперадзе працэсіі — вянкі з жывых кветак, партрэты Анатолія Серова і Паліны Осіпенка. Яны глядзяць з партрэтаў — жывыя, сільныя, абаяльныя.

У гэты момант над Краснай плошчай імкліва праносіцца некалькі звенняў знішчальнікаў. Гул матораў уваскрашае ў памяці першамайскі паветраны парад. На такіх машынах Анатолій Сероў і Паліна Осіпенка 14 дзён таму назад пранесліся над Краснай плошчай, здзіўляючы лікуючы горад сваім майстэрствам.

Масква, уся наша краіна хавае сваіх слаўных сталінскіх сокалаў. На Краснай плошчы сабраліся воінскія часці, дэлегацыі працоўных сталіцы. Ад імені ўсяго народа яны прышлі аддаць свой апошні доўг легендарным совецкім лётчыкам, сталінскім пітомцам, чые імёны будуць жыць вечна.

Прах народных Герояў у апошні шлях праважалі таварышы Сталін, Молатаў, Варашылаў, Калінін, Кагановіч, Жданаў, Андрэеў, Мікаян, Берыя, Швернік. Маленкоў, Мехліс, Будзённы, Булганін, Шчэрбакоў.

Вось працэсія спыняецца ў цэнтры плошчы, прама супроць Маўзалея Леніна. Урны з прахам бяссмертных Герояў устанаўліваюцца на ўвітых траурам пастаментах. Красная плошча застыла ў скорбным маўчанні. Таварышы Сталін, Молатаў, Варашылаў, Калінін, Кагановіч, Жданаў, Андрэеў, Мікаян, Берыя, Швернік, Маленкоў, Мехліс, Булганін, Будзённы, Шчэрбакоў, Героі Совецкага Саюза Шаўчэнка, Грызадубава, Раскова, Александр Осіпенка падымаюцца на трыбуну.

У 17 гадзін адкрываецца жалобны мітынг, прысвечаны памяці Герояў Совецкага Саюза Анатолія Серова і Паліны Осіпенка.

Ад імені Совета Народных Камісараў Саюза ССР і Цэнтральнага Камітэта Усесаюзнай Комуністычнай партыі (большэвікоў) першае слова прадастаўляецца намесніку Народнага Камісара Абароны таварышу Л. З. Мехлісу.

Затым ад імені Маскоўскага Совета і Маскоўскага Камітэта ВКП(б) выступае тав. А. С. Шчэрбакоў.

Развітальную прамову ад імені лётчыкаў і Герояў Совецкага Саюза гаворыць лётчык, Герой Совецкага Саюза тав. В. Шаўчэнка.

Мітынг скончан. Таварыш Сталін, кіраўнікі партыі і ўрада, ваенныя лётчыкі падымаюць урны і нясуць іх да Крэмлёўскай сцяны. Побач з вялікім правадыром і яго саратнікамі ідуць баявыя падругі Паліны Осіпенка — Валянціна Грызадубава і Марына Раскова, муж Паліны — Герой Совецкага Саюза Александр Осіпенка і баявы друг Анатолія Серова — Герой Совецкага Саюза Владзімір Шаўчэнка.

У 17 гадзін 30 мінут урны з прахам Анатолія Серова і Паліны Осіпенка замуроўваюцца ў Крэмлёўскай сцяне. Грыміць шматразовы салют. Жалобная мелодыя змяняецца «Інтэрнацыяналам». Пачотны ваенны эскорт праходзіць міма Маўзалея. Чырвоная Армія разам з усім народам аддае апошні доўг сваім любімцам.

Совецкі народ вечна будзе шанаваць памяць Анатолія Серова і Паліны Осіпенка, увасобіўшых у сабе яго лепшыя рысы — бясстрашша, энергію, таленавітасць і скромнасць.

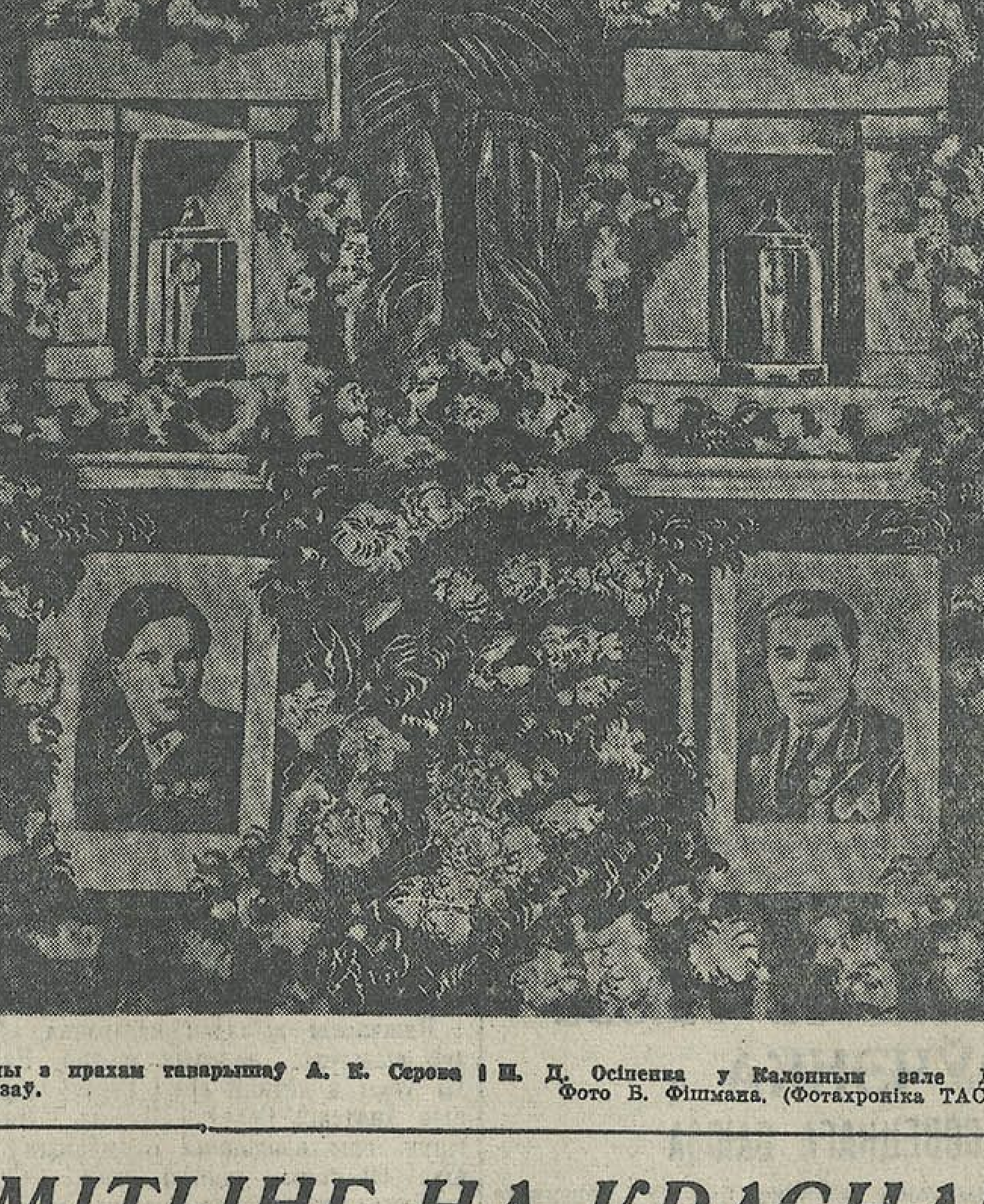

Урны з прахам таварышаў А. К. Серова і П. Д. Осіпенка у Калонным зале Дома Саюзаў. Фото Б. Фішмана. (Фотахроніка ТАСС).

ЖАЛОБНЫ МІТЫНГ НА КРАСНАЙ ПЛОШЧЫ,

ПРЫСВЕЧАНЫ ПАМЯЦІ А. К. СЕРОВА і П. Д. ОСІПЕНКА

ПРАМОВА тав. Л. З. МЕХЛІСА

ад Совета Народных Камісараў Саюза ССР і Цэнтральнага Камітэта ВКП(б)

Таварышы!

Паветраная катастрофа вырвала з радоў сталінскіх сокалаў выдаючыхся майстроў авіяцыі, Герояў Совецкага Саюза Анатолія Канстанцінавіча Серова і Паліну Дзенісаўну Осіпенка.

Усесаюзная Комуністычная партыя (большэвікоў) страціла двух сваіх байцоў, да мазга касцей адданых справе рабочага класа, бязмежна любячых свой сталінскі Цэнтральны Камітэт і вялікага правадыра і настаўніка таварыша Сталіна.

Совецкі народ страціў двух выдатных патрыётаў, любімцаў народа, аддаваўшых усе свае сілы, усе свае лепшыя якасці— смеласць, храбрасць і лётнае майстэрства на службу соцыялістычнай радзіме.

Рабоча-Сялянская Чырвоная Армія страціла двух сваіх выдаючыхся выхаванцаў, цудоўных ваенных лётчыкаў, пакарыцеляў паветраных прастораў, выдатных валявых камандзіраў. Ад нас назаўсёды ўшлі два адважныя сталінскія сокалы — Анатолій Сероў і Паліна Осіпенка. Да апошняга дыхання яны былі адданы свайму народу, сваёй соцыялістычнай радзіме і Рабоча-Сялянскаму Ураду. Яны аддалі сваё маладое жыццё за справу партыі Леніна — Сталіна, за справу свайго народа.

Анатолій Сероў і Паліна Осіпенка нарадзіліся за некалькі год да Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі, Сероў — у сям'і уральскага горнага рабочага, Осіпенка — у жабрацкай сялянскай украінскай сям'і. Таварышы Сероў і Осіпенка аказаліся ў ліку шчаслівых дзяцей, для якіх совецкая улада адкрыла шлях да школы, да ведаў, да навукі і светлага жыцця.

Часта таварыш Сероў, успамінаючы свае дзіцячыя годы, гаварыў: — Кім-бы я быў, калі-б не было совецкай улады! Гэта былі сакраванныя мыслі многіх і многіх мільёнаў совецкіх людзей, якіх соцыялістычная рэволюцыя падняла з бяздоння жабрацтва на вяршыню дабрабыту заможнага культурнага жыцця.

Знатнымі людзьмі, совецкімі інтэлігентамі, [illegible]

[illegible]

лёкім Усходзе — на адказным участку аховы совецкіх рубяжоў — таварыш Сероў праявіле сябе таленавітым лётчыкам-знішчальнікам і неўзабаве назначаецца камандзірам знішчальнага звяна.

Таварыш Сероў—чалавек кіпучай энергіі і сталінскай непахіснай волі. Ён быстра дабіваецца, каб у соцыялістычным спаборніцтве авіяцыйных часцей Далёкага Усхода яго звяно заняла першае месца.

Анатолій Канстанцінавіч няспынна ўдасканальваецца ў лётнай справе. У 1935—1936 годах ён вучыцца на камандным факультэце Ваенна-Паветранай акадэміі імені Жукоўскага. Пасля вучобы ў акадэміі Рабоча - Сялянская Чырвоная Армія атрымлівае ў асобе тав. Серова высока-культурнага, таленавітага камандзіра. На практычнай рабоце тав. Сероў праяўляе сябе бліскучым камандзірам-арганізатарам. У 1937 годзе ўрад узнагароджвае тав. Серова ордэнам Чырвонага Сцяга за праяўленую доблесць і выключнае лётнае майстэрства. У тым-жа годзе за выдатныя поспехі ў баявой і палітычнай падрыхтоўцы Анатолій Канстанцінавіч узнагароджваецца другім ордэнам. У 1938 годзе таварыш Сероў з большэвіцкай настойлівасцю і асаблівым лётным майстэрствам выконвае спецыяльныя заданні нашага ўрада. За праяўлены геразм совецкі ўрад прысвайвае тав. Серову званне Героя Совецкага Саюза.

Таварыш Сероў — першакласны ваенны лётчык. Ён любіць ваенную справу, ён палкам аддаецца ваеннай справе і часта сам называе сябе «лётчыкам вайны».

У прамове на парадзе 1 мая Народны Камісар Абароны СССР, Маршал Совецкага Саюза таварыш Варашылаў сказаў: «Наш народ любіць мір, цэніць яго вялікія блага і змагаецца за мір ва ўсім свеце. Але ён умее і ваяваць. І не толькі ўмее, але і любіць ваяваць». З вялікай падставай гэта характарыстыка адносіцца да таварыша Серова, які сканцэнтраваў у сабе гэтыя якасці совецкага народа.

Паліна Осіпенка — сапраўдная дачка Украінскага народа. Настойлівасць, скромнасць, рашучасць — нязменныя якасці Паліны Осіпенка.

[illegible]

ваявала за кароткі тэрмін тав. Осіпенка. За выдаючыяся заслугі і геразм Паліна Осіпенка ўзнагароджана ўрадам Совецкага Саюза трыма ордэнамі, ёй прысвоена званне Героя Совецкага Саюза. Паліна Осіпенка пачала ўжо марыць у апошні час аб новым беспасадачным пералёце па маршруту Масква — Паўночны полюс — Амерыка. Не ўдалося палкай патрыётцы ажыццявіць гэту мару. Заўчасная смерць вырвала геройчную совецкую жанчыну з нашых радоў.

Паліна Осіпенка не толькі выдатны ваенны лётчык і Гераіня совецкага народа. Паліна Осіпенка выдатная комуністка і ўладае той якасцю скромнасці, якая ўпрыгожвае большэвіка.

Партыя для Паліны Осіпенка — вышэй за ўсё. Яна гардзілася тым, што ёй выпала шчасце быць дэлегатам XVIII з'езда нашай комуністычнай партыі і слухаць гістарычны даклад вялікага Сталіна. Асабліва чулліва таварыш Осіпенка гаварыла аб тым прыёме, які быў аказан гераічнаму экіпажу самалёта «Родина» Цэнтральным Камітэтам партыі, совецкім урадам і асабіста таварышам Сталіным. Расказваючы аб сваіх уражаннях у сувязі з пералётам «Родины», расказваючы аб дружбе народаў нашай краіны, Паліна Осіпенка сказала на Маскоўскай партканферэнцыі:

«Калі мы ехалі па рацэ Амгунь і ў экспрэсе з Далёкага Усхода, мы бачылі, як згуртован совецкі народ вакол нашай комуністычнай партыі, якая ў народа вялікая любоў да таго, хто вучыць нас гэтай дружбе, — беззаветная любоў да нашага дарагога, любімага Іосіфа Вісарыёнавіча Сталіна».

Жыццё Анатолія Серова і Паліны Осіпенка з'яўляецца прыкладам таго, як совецкі народ любіць сваю цудоўную соцыялістычную радзіму, сваю вялікую партыю Леніна—Сталіна. Па Паліне Осіпенка і Анатолію Серову сумуюць сёння не толькі на Краснай плошчы. Наша родная сталіца Масква, увесь Совецкі Саюз развітваецца сёння з двума выдатнымі камандзірамі Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі, выдатнымі патрыётамі соцыялістычнай радзімы.

Таварышы Сероў і Осіпенка — выхаванцы чырвонай авіяцыі, выхаванцы Ваенна - Паветраных сіл Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі. Толькі нядаўна на першамайскім парадзе неўкрацімы рыцар паветра таварыш Сероў вёў над Краснай плошчаю сямёрку знішчальнікаў. Сёння таварыша Серова не было ў паветры. Сёння няма ў жывых Анатолія Серова і Паліны Осіпенка. Але ёсць вялікая совецкая авіяцыя, якая выхоўвае такіх бясстрашных сокалаў і майстроў лётнай справы, як таварышы Сероў і Осіпенка. Такая авіяцыя сапраўды непераможна!

Вялікія крыллі советаў знаходзяцца ў магутных руках сталінскіх сокалаў. Яны адчуваюць за сваёй спіной 170-мільённы совецкі народ, для іх воля партыі і совецкага ўрада — вышэйшы закон іх жыцця.

Мы глыбока смуткуем сёння аб гібелі пры выкананні службовых абавязкаў Герояў Совецкага Саюза Анатолія Канстанцінавіча Серова і Паліны Дзенісаўны Осіпенка. Працаваць на славу сваёй радзімы так, як працавалі Анатолій Сероў і Паліна Осіпенка, любіць сваю вялікую партыю Леніна—Сталіна так, як яе любілі Анатолій Сероў і Паліна Осіпенка,— значыць аддаць сябе цалкам і безраздзельна на службу народу.

Вялікі совецкі народ і яго непераможная Рабоча-Сялянская Чырвоная Армія схіляюць сёння свае баявыя сцягі над прахам двух загінуўшых герояў.

Бывайце, дарагія таварышы і прыяцелі!

ПРАМОВА тав. А. С. ШЧЭРБАКОВА

АД ПРАЦОЎНЫХ ГОРАДА МАСКВЫ І МАСКОЎСКАЙ ВОБЛАСЦІ

Таварышы! З глыбокім смуткам развітваюцца сёння рабочыя, калгаснікі, інтэлігенцыя, усе працоўныя Масквы і Маскоўскай вобласці з загінуўшымі на баявым пасту Героямі Совецкага Саюза Анатоліем Канстанцінавічам Серовым і Палінай Дзенісаўнай Осіпенка.

Совецкі народ, большэвіцкая партыя, Рабоча-Сялянская Чырвоная Армія панеслі вялікую ўтрату. Трагічны выпадак абарваў жыццё двух вялікіх, цудоўных людзей, дарагіх і блізкіх усім нам, любімых совецкім народам.

Многа выдаючыхся лётчыкаў, мужных і бясстрашных пакарыцеляў паветра вырасціла наша краіна. Нядаўна яшчэ невядомыя, радавыя рабочыя і сяляне, сёння, сагрэтыя сталінскай увагай і ласкай, яны разгарнулі свае здольнасці і таленты. Акружаныя клопатамі партыі і асабіста таварыша Сталіна, яны твораць цудоўныя справы ва славу сваёй соцыялістычнай радзімы.

Анатолій Сероў, сын уральскага гарняка, сам сталевар па прафесіі, разгарнуў свае выдатныя дараванні на слаўнай арэне ваеннага лётчыка.

Бліскучы камандзір-арганізатар, валявы і знаходлівы, ён ніколі не губляўся ў самыя цяжкія мінуты, ён не раз глядзеў у твар смерці і перамагаў яе.

Бязмежна храбры, рашучы і энергічны, ён выдатнымі подвігамі праславіў совецкую зброю і за ўзорнае выкананне спецыяльных заданняў урада па ўмацаванню абароннай магутнасці Совецкага Саюза і за праяўлены ў гэтай справе геразм — удастоен звання Героя Совецкага Саюза. На яго грудзях ззялі тры ордэны СССР.

Яшчэ зусім нядаўна, у часе паветранага парада 1 мая, працоўныя Масквы з захапленнем сачылі за звяном скарасных знішчальнікаў, якія пранесліся над Краснай плошчай. На чырвоных самалётах былі начэртаны дарагія словы «Привет Сталину». На чале гэтых баявых самалётаў ляцеў бясстрашны сталінскі пітомец — Анатолій Сероў.

Глыбокая любоў да свайго народа, беззаветнае служэнне радзіме, вернасць справе комунізма — вось чым запоўнена кароткае, але слаўнае жыццё Анатолія Серова.

Дачка ўкраінскага селяніна, калгасніца Паліна Осіпенка ўпісала слаўныя старонкі ў летапісь перамог совецкай авіяцыі.

Ні адна жанчына ў свеце не лятала так высока, як Паліна Осіпенка. Гэта яна — адважная дачка вялікага совецкага народа, з сваімі падругамі, зрабіла бяспрыкладныя ў гісторыі авіяцыі палёты ад Чорнага мора да Белага, ад Масквы да берагоў Ціхага акіяна і паказала ўсяму свету мужнасць, бясстрашша совецкай жанчыны — роўнапраўнага будаўніка комуністычнага грамадства. І недарма пасля пералёту самалёта «Роди-

(Працяг на 2-й стар.).

А. К. СЕРОЎ і П. Д. ОСІПЕНКА

ЖАЛОБНЫ МІТЫНГ НА КРАСНАЙ ПЛОШЧЫ, ПРЫСВЕЧАНЫ ПАМЯЦІ А. К. СЕРОВА І П. Д. ОСІПЕНКА

ПРАЦЯГ ПРАМОВЫ тав. А. С. ШЧЭРБАКОВА

на» заграніны ваенны друк пісаў, што «калі совецкія жанчыны могуць з поспехам рабіць такі подзвіг, то было-б глупа аспрэчваць той факт, што яны могуць прыняць актыўны ўдзел у вайне, і ў рэзультаце гэтага патэнцыяльныя сілы Совецкага Саюза ўзрастуць».

Паліна Осіпенка была выдаючымся прадстаўніком нашага гераічнага народа, палкай патрыёткай, да канца адданай вялікай справе партыі Леніна—Сталіна.

Працоўныя Масквы добра ведаюць Паліну Осіпенка як ваеннага лётчыка і як нязўтомнага палкага агітатара за ўмацаванне абароназдольнасці нашай радзімы.

На фабрыках і заводах, на партыйных сходах і канферэнцыях гучэў яе голас заклікаў да авалодання ваеннымі ведамі. Яе асабісты прыклад уладаў цудоўнай прыцягальнай сілай для совецкіх людзей, на яе выдатных подвігах выхоўваліся і будуць выхоўвацца мільёны маладых патрыётаў нашай радзімы.

Паліна Осіпенка была актыўным работнікам Маскоўскай большэвіцкай арганізацыі. Яна ўдзельнічала ў рабоце абласной і гарадской партыйных канферэнцый, была выбрана маскоўскімі большэвікамі дэлегатам на XVIII партыйны з'езд і яшчэ зусім нядаўна на пленуме Маскоўскага гарадскога камітэта партыі сказала яркую прамову, у якой заклікала большэвікоў сталіцы яшчэ больш працаваць над умацаваннем абароны нашай соцыялістычнай радзімы.

Слаўнае жыццё пражыта загінуўшымі героямі. Вышаўшы з самых народных глыбінь, яны ўвасобілі ў сабе лепшыя рысы нашага вялікага народа — яго бясстрашша, рэволюцыйную энергію, яго таленавітасць, яго жыццерадаснасць і скромнасць.

Гэта былі простыя совецкія людзі, блізкія і родныя, сапраўдныя народныя героі.

Нашы ваенныя лётчыкі, як і ўвесь наш народ, цэняць і любяць мірную працу. Вывучаючы і ўдасканальваючы ваенную тэхніку, яны адстайваюць справу міру. Але нашы лётчыкі, як і ўвесь наш народ, умеюць і любяць ваяваць. Іх баявыя машыны панясуць гібель тым, хто асмеліцца перастуціць граніцы нашай радзімы. Слава нашых лётчыкаў, якая грыміць па ўсяму свету, — ёсць увасабленне сілы і магутнасці нашай совецкай авіяцыі, сілы і магутнасці Чырвонай Арміі і грознае папярэджанне ворагам краіны Советаў.

Мы развітваемся сёння з двума цудоўнымі сокаламі нашай радзімы. Іх ужо няма сярод нас, але подвігі іх жывуць, жывуць і натхняюць совецкіх патрыётаў на смеласць, дзярзанні, на новыя гераічныя справы.

Слаўныя традыцыі сталінскай авіяцыі будуць мацнець і прэўмнажацца.

Вобраз Народных Героеў назаўсёды астанецца ў памяці народа.

Таварышоў Анатолія **Серова** і Паліну **Осіпенка**—гордых сокалаў совецкай авіяцыі, бязмежна адданых партыі Леніна—Сталіна, — ніколі не забудзе наша радзіма, ніколі не забудзе совецкі народ!

Прамова Героя Совецкага Саюза тав. В. І. ШЭЎЧЭНКА

АД ЛЕТЧЫКАЎ І ГЕРОЯЎ СОВЕЦКАГА САЮЗА

Таварышы! Увесь совецкі народ, уся Чырвоная Армія перажываюць вялікі смутак. На баявым пасту, пры выкананні службовых абавязкаў, у рэзультаце паветранай катастрофы, загінулі два Героі Совецкага Саюза. Смерць вырвала з нашых радоў двух выдатных ваенных лётчыкаў, двух камандзіраў нашай совецкай авіяцыі — Анатолія Серова і Паліну **Осіпенка**. Бязмерна цяжка ўтрата.

Камбрыг Анатолій **Сероў** і маёр Паліна **Осіпенка** былі прыкладам мужнасці і гераізма, былі прыкладам беззаветнага служэння нашай вялікай соцыялістычнай радзіме. Маладыя, сільныя, смелыя, яны аддалі ўсё сваё надзённае жыццё совецкаму народу, квітнеючай соцыялістычнай радзіме.

Выхаванцы нашай большэвіцкай партыі і ленінска-сталінскага комсамола, Анатолій **Сероў** і Паліна **Осіпенка** ў радах ваенна-паветраных сіл Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі дасягнулі ажыццяўлення сваёй заветнай мары. Яны сталі лётчыкамі, лётчыкамі-героямі. Іх імёны сталі сімвалам бязмернай баявой адвагі, высокага патрыятызма совецкіх людзей.

Таварыш Сталін вучыць нас, што смеласць і адвага — гэта толькі адна старана гераізма. Другая старана, не менш важная — гэта ўменне. Гэтымі якасцямі ў іх спалучанні ў поўнай меры ўладалі Героі Совецкага Саюза Анатолій **Сероў** і Паліна **Осіпенка**.

Цяжка перажываць утрату гэтых выдатных майстраў лётнага майстэрства. Яшчэ больш цяжка перажываць утрату таварышаў, дружба з якімі набыта многімі гадамі сумеснай упорнай барацьбы з паветранай стыхіяй. Мне прыходзілася побач з Анатоліем Серовым выконваць спецыяльнае заданне нашага совецкага ўрада. Ён зрабіў цудоўныя гераічныя подвігі, паказаў, як трэба змагацца за справу нашай вялікай радзімы. Ён быў не толькі праслаўленым лётчыкам, але і бліскучым камандзірам-арганізатарам. Мы ішлі за ім у поўнай упэўненасці, што **Сероў** укажа шлях да перамогі. «**Сероў** у крыўду не дасць», — заўсёды гаварылі аб ім баявыя таварышы-лётчыкі. Яго майстэрства лётчыка-знішчальніка дасягала асаблівага блеску, калі ён кідаўся на выручку таварышаў.

Ва ўсё, што ён рабіў, **Сероў** укладваў усю сваю душу. Ён быў носьбітам храбрасці большэвіка, храбрасці разумнай, цвярозай, выдатнай храбрасці народа, любячага і ўмеючага ваяваць.

Ён жыў не доўга. Яму было ўсяго 29 год. Але жыццё яго да краёў было напоўнена кіпучай работай, большэвіцкімі слаўнымі справамі.

Няма больш сярод нас дарагіх прыяцеляў, гордых сталінскіх сокалаў нашай радзімы. Бывайце, дарагія прыяцелі і таварышы! Бывайце, любімцы совецкага народа і ўсёй Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі! Бывайце, любімцы Сталіна!

Мы, Героі Совецкага Саюза, і усе лётчыкі нашай вялікай краіны, уся Чырвоная Армія схіляем свае баявыя сцягі над вашым прахам.

Клянемся, што мы будзем беззаветна адданы нашаму магутнаму совецкаму народу, нашай слаўнай большэвіцкай партыі, нашаму вялікаму правадыру таварышу Сталіну. Мы яшчэ шырэй расправім свае крыллі і ўстрэмімся ўвысь, каб у працы, у вучобе, у баю вырасціць новыя тысячы смелых, неўстрашымых герояў, якімі былі Анатолій **Сероў** і Паліна **Осіпенка**.

НАРОД РАЗВІТВАЕЦЦА СА СВАІМІ ЛЮБІМЦАМІ

У КАЛОННЫМ ЗАЛЕ ДОМА САЮЗАЎ

На фасадзе Дома Саюзаў [illegible] Анатолія Серова і Паліны Осіпенка, [illegible] жалобным крэпам.

З самага ранку ў Калонны зал [illegible]

[illegible]

(ТАСС).

Паліне Осіпенка

Мілая і простая дзяўчына,
З даўніх пор з табой знаёма я.
Ты расла ў сяле на Украіне,
Песня незабыўная мая.

Ты на быстрых ластавак глядзела,
Марыла за імі паляцець!
Ты сама арліцай стала смелай,
На калені ставіла ты смерць.

Хмары неспакойныя, балота,
У глухой тайзе галодны звер —
Не страшылі дзеўчыну-пілота...
Як? Няўжо цябе няма цяпер?

Над маленькай урнай плача маці —
Ці дачушка больш не будзе жыць?

У прасторнай украінскай хаце
Смех твой малады не зазвініць...

Маці, глянь! Ляцяць у высь героі —
Гэта сёстры і браты дачкі.
Маці! Самалёты роўным строем
Пранясуць імя яе ў вякі.

Спі, герой!
Сцяна Крэмля сівая
Вечна будзе берагчы спакой.
Сокалаў народ не забывае,
Любіць іх.
Спакойна спі, герой!

ЭДЗІ АГНЯЦВЕТ.

НІКОЛІ ІХ НЕ ЗАБУДЗЕМ

З рэзалюцыі жалобнага мітынга рабочых, служачых і інжынерна-тэхнічных работнікаў менскага станкабудаўнічага завода імені Варашылава

— Мы, рабочыя, служачыя і інжынерна-тэхнічныя работнікі менскага станкабудаўнічага завода імені Варашылава, глыбока смуткуем і нізка схіляем свае галовы перад прахам загінуўшых Герояў Совецкага Саюза Паліны Осіпенка і Анатолія Серова.

Трагічная смерць вырвала з нашай дружнай сям'і народаў СССР выдатных сокалаў совецкай авіяцыі Паліну Осіпенка і Анатолія Серова. Яны аддалі сваё кароткае, яркае жыццё для ўмацавання магутнасці і славы нашай совецкай авіяцыі. Іх жыццё і дзейнасць будуць заўсёды служыць высокім прыкладам бясстрашша, гераізма і беззаветнай адданасці справе Леніна—Сталіна.

Лепшым помнікам загінуўшым Героям будзе выхаванне новых соцень і тысяч такіх-жа выдатных лётчыкаў краіны соцыялізма, якімі былі Паліна Осіпенка і Анатолій Сероў.

Мы абяцаем вам, дарагія Анатолій Сероў і Паліна Осіпенка, што наш калектыў нястомна будзе працаваць над яшчэ большым умацаваннем абароннай магутнасці Совецкага Саюза.

БЫВАЙ, ДРУГ!

Няшчасны выпадак недарэчна абарваў два выдатных, малых жыцці. Назаўсёды ўшлі з лётнай сям'і Герояў незабыўныя Анатолій Сероў і Паліна... Яны загінулі пры выкананні службовага доўгу, аддаўшы справе партыі Леніна—Сталіна, свайму народу самае дарагое, што можа аддаць чалавек,—жыццё.

Цяжка звыкнуцца з мысллю, што ніколі больш я не ўбачу дарагія рысы незабыўнага, нежнага друга і баявога таварыша — маёй Паліны...

Якое кароткае, але выдатнае, многагражнае жыццё пражыла Паліна і якой сталёвай энергіяй і большэвіцкім упорствам уладала яна, пракладваючы ўпэўнена шлях ад поўграматнай батрачкі да высокага звання сталінскага сокала!

Вось устаюць у памяці гэтыя годы нашага сумеснага жыцця, годы яе творчага росту, дзярзанняў. Былая калгасніца птушкаводчай фермы, Паліна пачала ажыццяўляць сваю высокую і цудоўную мару. Выбраўшы сваёй прафесіяй работу ваеннага лётчыка, яна ўпорна і настойліва дабіваецца авалодання складаным майстэрствам лётнай справы. Скончыўшы лётную школу, яна працуе пілотам разведчай авіяцыі. Паліна пазнае машыну да найдрабнейшых дэталей, вывучае яе капрызы, падначальвае яе сваёй крэмнёвай волі.

Лятаць? Не, толькі лятаць — гэтага мала Паліне! Лятаць вышэй, вышэй, далей і хутчэй усіх жанчын свету—вось якую задачу яна паставіла перад сабой. Прагна вывучаючы тэорыю, папаўняючы свой культурны багаж, яна спалучае гэта з лётнай практыкай. Паліна з захапленнем працуе над высотнымі палётамі, і неўзабаве яе ўпорная праца прыносіць краіне жаночыя міжнародныя высотныя рэкорды.

Але гэта толькі пачатак, першы этап. Палкая душа яе імкнецца толькі ўперад. І вось — памятныя дні крэмлёўскай нарады жонак камандзіраў... азароная шчасцем сустрэчы з вялікім Сталіным, [illegible]

[illegible]

бліскучай перамогай. Тры жанчыны пад камандай Паліны робяць прыжок ад Чорнага к Беламу мору.

І, нарэшце, памятны ўсім гіганцкі прыжок з Масквы на Далёкі Ўсход праз навальнічныя фронты, цемру ночы і даждж...

Партыя, краіна, увесь народ высока ацанілі яе заслугі. Грудзі маладой лётчыцы ўпрыгожылі тры ордэны. Паліна стала Героем Совецкага Саюза. Але яна асталася той-жа скромнай труджаніцай. Толькі яе патрабаванні да сябе павялічыліся.

— Вучыцца, трэба больш вучыцца!— не перастава паўтараць яна. Паліна ўмела пазнаваць навуку па-сапраўднаму, угрызалася ў яе, любіла яе. Рускую мову і штурманскую справу, хімію і матэматыку, літаратуру і англійскую мову, фізкультуру і многае іншае вывучала Паліна, аддаючы навуцы гадзіны, свабодныя ад работы. Яна страсна любіла мастацтва, часта хадзіла ў тэатр, кіно, цырк.

Пасля такой зарадкі Паліна з яшчэ большай энергіяй бралася за работу. Яна не спынялася палётаў. Будучы інспектарам па тэхніцы пілатажу, яна расціла дзесяткі майстэрскіх знішчальнікаў, перадаючы ім сваё велізарнае лётнае майстэрства.

Трэба было бачыць, якой цеплынёй гарэлі яе вочы, калі яна была выбрана дэлегатам XVIII з'езда ВКП(б). Паліна ўся пераўтварылася, нібы вазмужала. Потым яна дзялілася з намі сваімі ўражаннямі аб гістарычным з'ездзе, аб дакладзе вялікага правадыра народаў таварыша Сталіна, аб несакрушальным адзінстве партыі і народа.

Паліна была страснай комуністкай, справа партыі для яе была вышэй за ўсё. Яна гарэла свяшчэннай нянавісцю да ворагаў народа і бязлітасна з імі змагалася.

Над прахам слаўнай падругі я клянуся на канца прадаўжаць тую справу, за [illegible]

[illegible]

Бывай, мой дарагі друг. Бывай, родная, любімая Паліна!

Палкоўнік АЛЕКСАНДР ОСІПЕНКА, Герой Совецкага Саюза.

«Праўда», 14/V.

ПАМЯЦІ БАЯВЫХ ТАВАРЫШАЎ

Мы, чырвонафлоцкія камандзіры, [illegible]

[illegible]

Маёр А. Л. ЧЫСЦЯКОЎ.
Ваенны інжынер 2-га ранга Р. Л. МІГУРЫЧ.
Капітан В. І. МАКАРЫЧЗУ.
Лейтэнант П. А. ЛЕТАЎ.

НАРОДНЫЯ ГЕРОІ

[illegible]

Д. ГОЛУБ,
прафесар Беларускага медыцынскага інстытута.

Партыйнае жыццё

РАССТАНОЎКА ПАРТЫЙНЫХ СІЛ

У гістарычных рашэннях XVIII з'езда ВКП(б) з выключнай чоткасцю і яснасцю ўказана на неабходнасць правільнай расстаноўкі партыйных сіл. У сваім дакладзе таварыш Сталін указаў, што трэба «...расставіць работнікаў па пастах такім чынам, каб кожны работнік адчуваў сябе на месцы, каб кожны работнік мог даць нашай агульнай справе максімум таго, што наогул здолен ён даць па сваіх асабістых якасцях, каб агульны напрамак работы па расстаноўцы кадраў поўнасцю адпавядаў патрабаванням той палітычнай лініі, у імя правядзення якой робіцца гэта расстаноўка».

Кіруючыся ўказаннем XVIII з'езда, смалявіцкая раённая партыйная арганізацыя правяла вялікую работу па расстаноўцы кадраў партыйных і непартыйных большэвікоў на прадпрыемствах, у калгасах і ўстановах.

За апошнія тры месяцы для ўмацавання калгасаў паслана з раённага партыйнага актыва на сяло 26 комуністаў. З гэтага ліку вылучана старшынямі буйнейшых калгасаў 11 чалавек і старшынямі сельсоветаў—7. Зараз працуе ў калгасах, соўгасах, МТС і сельсоветах 80 проц. усёй раённай партарганізацыі. Партарганізацыя смела вылучала і беспартыйныя кадры, — 80 радавых калгаснікаў, паказаўшых высокія ўзоры на вытворчасці і ў грамадскай рабоце, вылучаны на кіруючыя ўчасткі: старшынямі калгасаў 20 чалавек, брыгадзірамі—31, старшынямі сельпо—3, старшынямі і сакратарамі сельсоветаў—6.

Правільная расстаноўка партыйных кадраў, своечасовая і неабходная дапамога ім у практычнай рабоце забяспечыла пасняховае выкананне пастаўленых перад партыйнай арганізацыяй задач. Так, напрыклад, раней Емельянаўскі сельсовет быў адным з адстаючых. Туды прыходзілася часта пасылаць упаўнаважаных з раёна. Райком партыі вылучыў у гэты сельсовет калгасніка кандыдата партыі т. Шымановіча. Першы час яму патрэбна была вялікая дапамога. З часам малады кандыдат партыі калгаснік т. Шымановіч асвоіў работу і зараз сельсовет з адстаючых вышаў у рады перадавых.

Калгасы гэтага сельсовета ў вызначаныя тэрміны і поўнасцю закончылі сяўбу зернавых і тэхнічных культур. Паміж брыгадамі, звеннямі разгарнулася спаборніцтва за атрыманне высокага ўраджаю, за права ўдзелу ва Ўсесаюзнай Сельскагаспадарчай Выстаўцы. Ва ўсіх калгасах праведзена падкормка і баранаванне азімых, план унясення ўгнаенняў перавыканан. Асноўная маса калгаснікаў на веснавых палявых работах перавыконвала нормы выпрацоўкі ад 140 да 180 проц. У час палявых работ у брыгадах і звеннях працавала больш 50 чытчыкаў і агітатараў, якія праводзілі гутаркі з калгаснікамі па матэрыялах XVIII з'езда ВКП(б) і аб бягучай палітыцы.

Выдатныя ўзоры работы паказвае т. Булаўскі—кандыдат партыі, старшыня калгаса «Чырвонае Жодзіна». Раней адстаючы калгас у гэтым годзе заняў адно з перадавых месц. Сяўба была праведзена ў вызначаныя партыяй і ўрадам тэрміны, пры высокай якасці, з захаваннем усіх агратэхнічных мерапрыемстваў. У брыгадах і звеннях рэгулярна праводзіцца палітычная агітацыя.

Разам з гэтым на асобных участках, дзе няправільна расстаўлены кадры, ёсць значныя недахопы. Так, у Смалявіцкай 2-й МТС былі вялікія зацяжкі з выкананнем веснавых сельскагаспадарчых работ, былі выпадкі прастою радковых сеялак і трактараў. Вінават у гэтым быў сакратар пярвічнай партарганізацыі тав. Славінскі, які своечасова не мабілізаваў партыйную арганізацыю на ўскрыццё і ліквідацыю недахопаў, на разгортванне соцыялістычнага спаборніцтва.

Велізарнае значэнне мае вывучэнне асабістых якасцей людзей, нашых кадраў. Член партыі т. Грэбштэйн, працуючы загадчыкам райаддзела мясцовай прамысловасці, не мог праявіць сябе на гэтай рабоце. Райком улічыў індывідуальныя здольнасці тав. Грэбштэйна і зацвердзіў яго загадчыкам фінансавага аддзела. На гэтай рабоце тав. Грэбштэйн сябе апраўдвае, праяўляе дастатковa ініцыятывы і актыўна ўдзельнічае ў партыйным жыцці.

Важнейшай задачай, якую паставіў у сваіх рашэннях XVIII з'езд ВКП(б) перад партыйнымі арганізацыямі ў галіне сельскай гаспадаркі, з'яўляецца забеспячэнне быстрага ўздыму ўраджайнасці і развіццё соцыялістычнай жывёлагадоўлі. Правільна расстаўляючы партыйныя сілы, мабілізуючы працоўных на выкананне пастаўленых з'ездам задач, мы дабіліся значных поспехаў. Усе 99 калгасаў раёна ўступілі ў соцыялістычнае спаборніцтва імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі. Падалі заявы аб жаданні прымаць удзел ва Ўсесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы, згодна дасягнутых паказальнікаў, 21 калгас, 25 брыгад. Усяго зацверджана 200 кандыдатаў. Сярод іх калгасы: «Барэц волі», «Звязда» і «Чэлюскінец», старшынямі якіх з'яўляюцца комуністы. Па асобных галінах сельскай гаспадаркі залічаны экспанентамі на выстаўку комуністы ордэнаносцы тт. Сямашка, Доўнар, Кумагерчык.

Раённая партыйная арганізацыя на аснове вывучэння матэрыялаў XVIII з'езда ВКП(б) правяла вялікую работу па ўцягненню ў партыю перадавых людзей калгаснага сяла, прадпрыемстваў і лепшай часткі совецкай інтэлігенцыі. За апошнія тры месяцы прынята ў партыю 79 чалавек, з іх калгаснікаў 36. У рэзультаце створаны чатыры пярвічныя арганізацыі ў Емельянаўскім, Жажэлкаўскім, Забалоцкім і Пятровіцкім сельсоветах і дзве партыйна-кандыдацкія групы.

Райком партыі ў практычнай рабоце асаблівую ўвагу аддае пытанням умацавання калгасных пярвічных партыйных арганізацый, выхавання маладых кадраў, аказання ім дапамогі ў пасняховым выкананні пастаўленых задач у трэцяй сталінскай пяцігодцы.

С. Л. БАЛАБУТКІН,
сакратар Смалявіцкага райкома партыі.

ПАВЫШАЕМ МАБІЛІЗАЦЫЙНУЮ ГАТОЎНАСЦЬ

Ваенны аддзел Віцебскага гаркома КП(б)Б, створаны на аснове рашэнняў XVIII з'езда партыі, працуе ўжо больш месяца. За гэты невялікі перыяд прыкметна ажывілася масава-абаронная работа на прадпрыемствах і ва ўстановах горада. Пытанні абароны сталі зараз у цэнтры ўвагі ўсёй гарадской партыйнай арганізацыі, яны сістэматычна абмяркоўваюцца на бюро гаркома КП(б)Б.

Не так даўно гарком правёў агульнагарадскі сход абароннага актыва. Кіраўнікі асоавіяхімаўскіх арганізацый прадпрыемстваў і ўстаноў расказвалі аб тым, як яны рэалізуюць указанні XVIII з'езда партыі ў галіне разгортвання масава-абароннай работы. Удзельнікі схода звярнуліся з заклікам да ўсіх членаў Асоавіяхіма ўключыцца ў соцыялістычнае спаборніцтва на лепшую пастаноўку абароннай работы і выклікалі на спаборніцтва асоавіяхімаўцаў горада Менска.

Узоры ў разгортванні масава-абароннай работы паказваюць партыйная і комсамольская арганізацыі ветэрынарнага інстытута. Усе студэнты з'яўляюцца членамі Асоавіяхіма і здалі нормы на тыя ці іншыя абаронныя значкі. Сярод студэнтаў 116 варашылаўскіх стралкоў, больш 400 значкістаў ППХА, 17 варашылаўскіх коннікаў, 13 пілотаў, 7 снайпераў. У інстытуце сістэматычна працуюць 24 абаронныя гурткі, у якіх займаюцца 320 чалавек.

Калектыў інстытута прымаў удзел у 5 Усесаюзных хімічных спаборніцтвах, на якіх заняў другое месца ў Саюзе па групе ВНУ, за што атрымаў прэмію 2.000 рублёў. У завочных спаборніцтвах па масава-абароннай рабоце ВНУ Наркамсоўгасаў СССР інстытут заняў першае месца, за што таксама быў прэміраван 5.000 рублямі. Не так даўно быў праведзен аднадзённы выхад у поле студэнтаў і навуковых работнікаў інстытута, у якім прымала ўдзел каля 500 чалавек.

Перадавое месца сярод фабрычна-заводскіх калектываў па абароннай рабоце займае чулочна-трыкатажная фабрыка «КІМ». Не так даўно на фабрыцы быў арганізаван дзень абароны. Партыйная арганізацыя правяла масавыя чыткі даклада таварыша Сталіна, а таксама прамоў таварышаў Варашылава і Мехліса на XVIII з'ездзе ВКП(б). На партыйна-комсамольскіх сходах у цэхах абмяркоўвалася пытанне аб авангарднай ролі комуністаў і комсамольцаў у абароннай рабоце. У выніку гэтага мерапрыемства больш тысячы рабочых і работніц уступілі ў члены Асоавіяхіма, 500 чалавек сталі членамі таварыства Чырвонага Крыжа, каля 1.000 чалавек здалі нормы на значкі ППХА і ГСА. Арганізавана 3 новыя кулямётныя гурткі, 2 стралковыя і 11 ППХА.

Вядучую ролю ў разгортванні абароннай работы займаюць комуністы і комсамольцы. На фабрыцы «КІМ» усе комуністы і пераважная большасць комсамольцаў з'яўляюцца членамі Асоавіяхіма, актывістамі абароннай работы. Партыйны актыў фабрыкі — сакратар і члены бюро партарганізацыі, дырэктар фабрыкі, старшыня фабкома, парторгі цэхаў абучаюцца ў новаарганізаваным кулямётным гуртку.

Разам з тым трэба адзначыць, што ў радзе пярвічных партыйных арганізацый не ўдзяляецца яшчэ дастатковай увагі разгортванню масава-абароннай работы, што асабліва сказваецца на росце членаў Асоавіяхіма. На ільнапрадзільнай фабрыцы імені Кагановіча ў калектыве, дзе працуе каля 2.500 рабочых, налічваецца толькі 600 членаў Асоавіяхіма. На фабрыцы палавіна партыйнай арганізацыі не састаіць членамі АСО. Не лепш абстаіць справа на фабрыцы імені Клары Цэткін, на заводах «Комінтэрн», дражджавым, піваварным заводах.

Зараз мы рыхтуемся да правядзення аб'яднанага пленума абкома і гаркома партыі, на якім будзе абмеркавана пытанне аб становішчы абароннай работы. Для вывучэння гэтага пытання гарком вылучыў 50 чалавек партыйнага актыва, якія на месцы ў пярвічных партарганізацыях аказваюць практычную дапамогу ў разгортванні масава-абароннай работы.

Рэалізуючы гістарычнае рашэнне XVIII з'езда ВКП(б), партыйная арганізацыя горада будзе ўсямерна, па-большэвіцку выхоўваць працоўных у духу гарачага патрыятызма, гарачай любві да сваёй радзімы, нястомна мацаваць сваю мабілізацыйную гатоўнасць... «каб ніякая «выпадковасць» і ніякія фокусы нашых знешніх ворагаў не маглі засцігнуць нас знянацку» **(Сталін).**

П. М. ВАРШАЎЧЫК,
загадчык ваенным аддзелам Віцебскага гаркома КП(б)Б.

ПЛЕНУМ РАЙКОМА ПАРТЫІ, ПРЫСВЕЧАНЫ АБАРОННАЙ РАБОЦЕ

КЛІМАВІЧЫ. Днямі адбыўся пленум Клімавіцкага РК КП(б)Б, прысвечаны пытанню абароннай работы.

На пленуме адзначана ажыўленне абароннай работы ў радзе арганізацый раёна. У школе медыцынскіх сясцёр 230 студэнтаў з'яўляюцца значкістамі ППХА. Пярвічная арганізацыя Асоавіяхіма калгаса «Маяк» налічвае 46 членаў. Усе яны здалі нормы на значок ППХА. У калгасе імені 1 мая ў чатырох абаронных гуртках навучаецца 65 калгаснікаў.

Пленум намеціў практычныя мерапрыемствы па разгортванню масавай абароннай работы. Да 20 мая па гэтаму пытанню адбудуцца партыйна-комсамольскія сходы. У бягучым месяцы намечана правесці на ўсіх прадпрыемствах, у калгасах і ўстановах раёна адзіны палітдзень з дакладам аб міжнародным становішчы і задачах працоўных па ўмацаванню ваеннай магутнасці СССР.

УДЗЕЛЬНІКІ УСЕСАЮЗНАЙ СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧАЙ ВЫСТАЎКІ*)

Пастанова Галоўнага Камітэта Ўсесаюзнай Сельскагаспадарчай Выстаўкі ад 20 красавіка 1939 г.

Зацвердзіць удзельнікамі Усесаюзнай Сельскагаспадарчай Выстаўкі, з занясеннем у Пачотную кнігу Усесаюзнай Сельскагаспадарчай Выстаўкі:

ПА БЕЛАРУСКАЙ ССР

(Працяг)

(Працяг будзе).

*) Пачатак гл. у «Звяздзе» за 8, 9, 10, 11, 12 і 14 мая.

У Пухавіцкай МТС Менскай вобласці прыступілі да рамонту камбайнаў і іншых сельскагаспадарчых машын. НА ЗДЫМКУ: І. Ф. ДРОЗД — старшы механік МТС, узнагароджаны ў ліку перадавікоў сельскай гаспадаркі медалём «За трудовую доблесть» — за аглядам зернаачышчальнай машыны «ВІМ»-5. Фото І. С. Шышко. (Фотахроніка БЕЛТА).

КАНДЫДАТЫ НА ЎСЕСАЮЗНУЮ СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧУЮ ВЫСТАЎКУ

ВЫСОКАЯ АГРАТЭХНІКА ЗАБЯСПЕЧЫЛА ЎРАДЖАЙ

Наш калгас зацверджан удзельнікам Усесаюзнай Сельскагаспадарчай Выстаўкі па зернавых культурах і ільну.

У разгорнутым выглядзе цыфрамі і фактамі мы пакажам на Выстаўцы, як на аснове прымянення перадавой агратэхнікі нашымі калгаснікамі заваяван высокі сталінскі ўраджай і забяспечана сапраўды заможнае і культурнае жыццё.

За два апошнія годы (1937 і 1938) сярэдні ўраджай з гектара па асобных культурах складае: яравой пшаніцы—15,4 цэнтнера, ячменю — 16,9 цэнтнера, аўса — 13,6 цэнтнера і ільнавалакна — 7,14 цэнтнера.

Агратэхніка, якая прымяняецца намі ў барацьбе за высокія ўраджаі, даступна кожнаму калгасу. Вось некалькі прыкладаў. У справе падняцця ўраджайнасці азімых рашаючую ролю адыгрывае ранні папар. Папар мы падымаем заўсёды ў маі. Праз 14—18 дзён пасля ворыва барануем папар у 2—3 сляды. Потым яшчэ праз 10 дзён папар культывіруецца. Спачатку пад ворыва ўносім мінеральныя ўгнаенні з разліку 8—10 цэнтнераў фосфарнай мукі на гектар. Сеем азімыя, як правіла, у канцы жніўня высокасортным насеннем і абавязкова радковым спосабам.

Але добра праведзеная сяўба — гэта толькі пачатак сапраўднай барацьбы за высокі ўраджай. Многае ў павышэнні ўраджайнасці залежыць ад арганізацыі далейшага правільнага догляду пасеваў. Зімою, у час адліг і марозаў, часта ствараецца на пасевах лёдавая корка. Тады мы праводзім ломку лёдавай коркі і спуск талых вод на нізкіх месцах. Як толькі сыйдзе з палёў снег, пачынаем падкормку і баранаванне азімых. У якасці падкормкі ўносім на кожны гектар па 2—3 цэнтнеры суперфасфату і па 0,5 — 1,0 цнт. аміячнай селітры.

Увесь пасеў яравых праводзіцца толькі па зябліваму ворыву, у самыя сціслыя тэрміны, высокаякасным, пратручаным і яравізаваным насеннем. У час росту пасеваў праводзім падкормку і прапалку.

Цікава агратэхніка культуры ільну. Мы дабіліся такога становішча, што пад пасевы ільну папярэднікам з'яўляецца выключна канюшынішча, зазябленае з восені. Вясной канюшынішча барануецца ў два сляды і культывіруецца дыскавым культыватарам. Пасля пускаюцца спружынныя і простыя бароны, праводзіцца збор карэнняў пустазелля. Калі глеба ўжо добра падрыхтавана, сяўбу ільну праводзім спецыяльнай сеялкай перакрыжным спосабам.

Пасевы ільну прапалваюцца 2—3 разы і тры разы падкармліваюцца мінеральнымі ўгнаеннямі. На кожны гектар за тры разы падкормкі ўносіцца 4—5 цэнтнераў мінеральнага ўгнаення і попелу. Попел адначасова служыць як угнаенне і як сродак барацьбы з ільняной блошкай.

Доўгі час у нашым калгасе адсутнічаў правільны севаабарот. Гэта значна перашкаджала ў барацьбе за яшчэ больш высокія ўраджаі. Цяпер у нас уведзен правільны, васьміпольны севаабарот. З гэтага года ўводзім чорныя папары і 100-працэнтнае лушчэнне сцерні адразу-ж пасля зняцця ўраджаю.

Калгаснікі нашай сельскагаспадарчай арцелі з'яўляюцца ініцыятарамі сацыялістычнага спаборніцтва імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі ў Магілеўскай вобласці. Выдатных людзей вырасціў калгас. На Ўсесаюзную Сельскагаспадарчую Выстаўку залічаны кандыдатамі звеннявыя па ільну Пелагея Мішкова і Надзежда Цыганкова, загадчык хатай-лабараторыі Іван Хаустаў, машыніст ільнатрапальнай машыны Цярэнцій Кардзянкоў, рахункавод Філіп Кардзянкоў.

На дасягнутых поспехах мы не спынімся. Сярод калгаснікаў разгортваецца сацыялістычнае спаборніцтва за атрыманне ў гэтым годзе сярэдняга ўраджаю зернавых па 23 цэнтнеры з гектара, 11 цэнтнераў ільнавалакна і 200 цэнтнераў бульбы.

Пачэснае права ўдзелу ва Ўсесаюзнай Сельскагаспадарчай Выстаўцы, якое намі заваёвана ў гэтым годзе, мы яшчэ лепшымі рэзультатамі работы замацуем за сабой і на наступны 1940 год.

Іван Нікалаевіч КАРАКІН,
ордэнаносец, старшыня калгаса імені Валадарскага, Магілеўскага раёна.

БОЛЬШ ВЫСОКАЯКАСНАГА АБУТКУ!

У 1939 годзе скурана-абутковая прамысловасць Беларусі значна палепшыла сваю работу. Спаборніцтва імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі з кожным днём усё шырэй і шырэй разгортваецца на нашых фабрыках і заводах і прынесла нам нямала вытворчых дасягненняў.

За першыя чатыры месяцы гэтага года скураныя заводы выканалі сваю вытворчую праграму на 112,1 працэнта. Выпушчана дадаткова на 851 тысячу рублёў прадукцыі. Нядрэнна працавала і абутковая прамысловасць. Чатырохмесячнае заданне яна рэалізавала на 102 працэнты і дала спажыўцу звыш плана 48 тысяч пар абутку. Упершыню за многа год мы маем такое становішча, калі ўсе без выключэння ўваходзячыя ў нашу сістэму прадпрыемствы выконваюць свае заданні.

Значна вырасла прадукцыйнасць працы. З красавіка мы пачалі працаваць па новых нормах, павышаных у параўнанні са старымі ў сярэднім на 12—18 працэнтаў. Пераважнай большасцю здзельшчыкаў нормы выпрацоўкі значна перавыконваюцца.

Лепшыя стаханаўцы віцебскай абутковай фабрыкі «Чырвоны Кастрычнік» закройшчыкі тт. Брыльман і Модэль, шпіцапаратчык тав. Свярлоў выконваюць свае новыя нормы выпрацоўкі на 170—210 працэнтаў. Перадавікі высокапрадукцыйнай работы гомельскай абутковай фабрыкі «Праца» тт. Кобыш, Урыцкі, Тарасава ў сярэднім даюць 140—170 працэнтаў задання. За першыя дзве дэкады красавіка новыя нормы па скуранай прамысловасці выконваліся на 135.2 працэнта, а па абутковай — на 135.7. Колькасць стаханаўцаў па скурана-абутковай прамысловасці вырасла ў параўнанні з красавіком 1938 года на 711 чалавек.

Як станоўчае ў рабоце нашых прадпрыемстваў трэба адзначыць праведзеную вялікую работу па эканоміі дэфіцытнай скуранай сыравіны. Адна толькі гомельская фабрыка «Праца» зэканоміла ў першым квартале 281.400 дэцыметраў юхтавага тавару і 3 тоны падэшвы, менская абутковая фабрыка імені Кагановіча і віцебская — «Чырвоны Кастрычнік» зэканомілі за гэты-ж час 235 тысяч дэцыметраў верхняга тавару, з якога пашыта звыш плана 11.000 пар абутку. Гэта, вядома, не прадзел. Нашы абутковыя фабрыкі могуць і павінны дабіцца яшчэ большай эканоміі скуранай сыравіны. Несумненна, у нас ёсць вялікія нескарыстаныя рэзервы.

У закройных цэхах абутковых фабрык, побач з перадавымі стаханаўцамі, якія штомесяц эканомяць па 2—3 тысячы дэцыметраў скуры, ёсць яшчэ значная колькасць рабочых, якія перарасходваюць вялікую колькасць скуранога тавару. На прадпрыемствах-жа да гэтай важнейшай справы адносяцца з недастатковай сур'ёзнасцю. Вопыт перадавых закройшчыкаў неабходна ўсямерна перадаваць усім рабочым закройных цэхаў. Калі мы па-бальшавіцку правядзем гэта мерапрыемства, то наша абутковая прамысловасць здолее даць дадаткова звыш задання з зэканомленай сыравіны дзесяткі тысяч пар абутку.

Савецкі спажывец упраўве патрабаваць ад нашых прадпрыемстваў выпуску прыгожага высокаякаснага абутку. На жаль, мы яшчэ дрэнна выконваем гэта справядлівае патрабаванне. Усе нашы абутковыя фабрыкі не выконваюць плана па сортнасці. У першым квартале мы выпусцілі 79,4 проц. абутку першага сорта, пры плане ў 88,2 працэнта, другога сорта—16 проц., замест 9,8 проц. па плану. Апрача таго выпушчана 21.600 пар бракаванага абутку.

Асабліва дрэнна абстаіць справа з якасцю прадукцыі на менскай фабрыцы імені Кагановіча. За першыя тры месяцы гэтага года фабрыка выпусціла абутку першага сорта 75,1 проц., пры плане 87,9 працэнта. Дастаткова сказаць, што з усяго бракаванага абутку, выпушчанага прадпрыемствамі ў першым квартале, больш 40 працэнтаў прыходзіцца на долю менскай фабрыкі імені Кагановіча. За невыкананне плана па сортнасці мы панеслі ў першым квартале 386 тысяч рублёў страт.

У нас яшчэ далёка не зжыты рэкламацыі. Зачастую гандлюючыя арганізацыі пераводзяць наш абутак у ніжэйшы сорт. У першым квартале з выпушчанага абутковымі фабрыкамі БССР 1.428.185 пар абутку першага сорта больш 90.000 пар былі пераведзены ў ніжэйшыя сорты. За першыя тры месяцы мы мелі рэкламацыі на суму 54.893 рублі.

На нашых прадпрыемствах недастаткова змагаюцца за якасць прадукцыі, за чэсць фабрычнай маркі. Трэба, нарэшце, абвясціць рашучую барацьбу з бракаробствам, выяўляць бракаробаў і мабілізоўваць супроць іх грамадскую думку.

У гэтым годзе мы некалькі пашыраем асартымент і павялічваем выпуск асобных відаў абутку. Віцебская абутковая фабрыка «Чырвоны Кастрычнік», напрыклад, з другога паўгоддзя пачынае выпускаць дамскі абутак на высокім каблуку і скуранай падэшве. Менская фабрыка імені Кагановіча пачала выпускаць белыя парусінавыя туфлі. Фабрыка імені Тэльмана значна павялічвае выпуск дзіцячага абутку і т. д.

Вялікія задачы паставіў XVIII з'езд партыі перад прамысловасцю ў галіне далейшага зніжэння сабекошту выпускаемай прадукцыі. Гэта важнейшая задача выконваецца намі вельмі слаба. Абутковая прамысловасць у першым квартале не выканала свайго плана па зніжэнню сабекошту. Фонд заработнай платы мы перарасходвалі на 179 тысяч рублёў, цэхавыя накладныя расходы—на 106 тысяч рублёў. Больш 100 тысяч рублёў зрасходавана на аплату рэкламацый, прастояў і розных штрафаў.

Трэба з усёй шчырасцю сказаць, што мы яшчэ дрэнна беражэм савецкую капейку, не змагаемся з безгаспадарчасцю. Зніжэнне сабекошту павінна стаць у нас справай не толькі аднаго дырэктара прадпрыемства, а справай кожнага інжынера, тэхніка, эканаміста, кожнага стаханаўца.

Скурана-абутковая прамысловасць Беларусі ў сацыялістычным спаборніцтве з прадпрыемствамі Украіны ўзяла на сябе рад канкрэтных абавязацельстваў, як, напрыклад, датэрмінова к 12 снежня—гадавіне выбараў у Вярхоўны Совет СССР—выканаць па ўсіх паказальніках гадавы план, выпусціць на працягу года з зэканомленай сыравіны 50.000 пар абутку. Шматлікая армія стаханаўцаў, інжынерна-тэхнічных работнікаў нашых прадпрыемстваў энергічна змагаецца за выкананне сваіх абавязацельстваў у сацыялістычным спаборніцтве імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі. Няма сумнення, што ўзятыя на сябе абавязацельствы скурана-абутковая прамысловасць Беларусі выканае з чэсцю. Будзем працаваць так, каб у спаборніцтве з прадпрыемствамі Украіны першынства было за намі.

М. Х. ШЭРМАН,
намеснік упраўляючага Беларускага трэста скурана-абутковай прамысловасці.

ВЫКАНАНА ПОЎГАДОВАЯ ПРАГРАМА

Калектыў бабруйскай кандзіцерскай фабрыкі «Чырвоны харчавік», шырока разгарнуўшы сацыялістычнае спаборніцтва імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі, дабіўся бліскучай вытворчай перамогі. 12 мая фабрыка датэрмінова закончыла сваё поўгадовае заданне. Выпушчана розных кандзіцерскіх вырабаў на 9.488 тысяч рублёў. — 100,25 проц. плана.

Рабочыя і інжынерна-тэхнічныя работнікі фабрыкі абавязаліся да канца першага паўгоддзя даць краіне звыш плана на 2,5 мільёна рублёў прадукцыі.

ХАЗАН, МАРГОЛІНА, ЛІЎШЫЦ.

НАВЕСЦІ ПАРАДАК У ЗЕМЛЕЎПАРАДКАВАННІ

...калгасаў у рэспубліцы не атрымалі дакументаў і не могуць асвойваць уведзеныя севаабароты. Асабліва адстаюць у гэтай справе Менская і Палеская вобласці.

...райза і МТС. У некаторых выпадках для распрацоўкі праекта ўвядзення правільных севаабаротаў неабходна будзе прыцягваць іншых спецыялістаў сельскай гаспадаркі.

Кожнай рабочай брыгадзе неабходна давесці план работ на ўвесь палявы перыяд...

...дыуме райвыканкома ставілася апошнім, а ў выніку мноства пытанняў яно бясконца пераносілася з аднаго пасяджэння на другое.

У Менскім раёне некаторыя праекты ляжаць незацверджанымі з мінулага года. У Хойніцкім раёне ў 1938 годзе сарвалі ўвядзенне севаабаротаў — з 18 па плану...

...усе сілы к таму, каб выканаць гэтае гістарычнае рашэнне, ведучы барацьбу за якасць работ і за высокую прадукцыйнасць працы. З бракам у землеўпарадчых работах трэба пакончыць раз і назаўсёды. Высокай якасцю работ землеўпарадчыкі заслужаць высокую ацэнку сваёй працы ў шырокіх мас калгаснікаў.

Н. М. ПАРАБКОВІЧ,
начальнік аддзела землеўпарадкавання Наркамзема БССР.

АНГЛА-ТУРЭЦКАЯ ДЭКЛАРАЦЫЯ

АНКАРА, 13 мая. (ТАСС). Анатолійскае агенцтва перадае тэкст англа-турэцкай дэкларацыі, агалошанай учора старшынёй совета міністраў Рэфікам Сайдамам на пасяджэнні турэцкага парламента і аднагалосна адобранай апошнім.

У дэкларацыі гаворыцца:

Англійскі і турэцкі ўрады ўступілі ў цесную кансультацыю і перагаворы, якія яшчэ прадаўжаюцца ў сучасны момант, і канстатавалі, што іх погляды супадаюць.

Устаноўлена, што абедзве дзяржавы заключаць канчатковае пагадненне на доўгі тэрмін, якое будзе мець узаемныя абавязацельствы ў інтарэсах іх нацыянальнай безапаснасці. У чаканні заключэння канчатковага пагаднення англійскі і турэцкі ўрады заяўляюць, што ў выпадку акта агрэсіі, які можа прывесці да вайны ў раёне Міжземнага мора, яны будуць гатовы да таго, каб эфектыўна супрацоўнічаць і прадаставіць узаемна адзін другому ўсебаковую дапамогу.

Далей паведамляецца, што як дэкларацыя, так і прадугледжваемае пагадненне не накіраваны супроць якой-небудзь дзяржавы, а маюць мэтай забяспечыць дапамогу і ўзаемнае супрацоўніцтва Вялікабрытаніі і Турцыі ў выпадку, калі гэта будзе неабходна.

Абодва ўрады прызнаюць, што неабходна таксама забяспечыць безапаснасць на Балканах, і кансультыруюцца ў мэтах хутчэйшага ажыццяўлення такавой.

Умоўлена, што паказаныя вышэй палажэнні не перашкаджаюць ні таму, ні другому ўраду заключаць пагадненні з іншымі краінамі ў інтарэсах умацавання міру.

* *
*

ЛОНДАН, 13 мая. (ТАСС). Як паведамляе агенцтва Рэйтэр, учора на пасяджэнні палаты абшчын прэм'ер-міністр Чэмберлен зачытаў дэкларацыю аб англа-турэцкім пагадненні.

ВАЕННА-МАРСКОЕ БУДАЎНІЦТВА АНГЛІІ

Англійская газета «Манчэстэр гардыян» днямі апублікавала вялікі артыкул, у якім прыводзіць зводныя даныя аб ваенна-марскім будаўніцтве Англіі. Газета заяўляе, што спушчана на ваду, закладзена і прынята да будаўніцтва 141 карабль, водавымяшчэннем у 680 тыс. тон.

К канцу 1940 года будуць пабудаваны 5 лінкораў па 35 тыс. тон водавымяшчэннем кожны. 4 лінкоры класа «Лайон» па 40 тыс. тон водавымяшчэннем кожны ўступяць у строй к 1942 году. К канцу 1943 года Англія будзе мець дзве новыя эскадры лінкораў.

Колькасць будуючыхся зараз крэйсераў роўна агульнай колькасці крэйсераў, пабудаваных за 15 год, з 1920 па 1934 г.

У сучасны момант, піша газета, англійскі флот складаецца з шасці эскадр, не лічачы ваенна-марскіх сіл Аўстраліі і Новай Зеландыі.

АДКРЫЦЦЁ МІЖНАРОДНАЙ КАНФЕРЭНЦЫІ АБАРОНЫ МІРУ, ДЭМАКРАТЫІ І КУЛЬТУРЫ

ПАРЫЖ, 13 мая. (ТАСС). Сёння ў Парыжы адкрылася міжнародная канферэнцыя абароны міру, дэмакратыі і культуры. На канферэнцыі прысутнічаюць каля 500 дэлегатаў, прадстаўляючых грамадскія арганізацыі 25 краін. Канферэнцыю адкрыў выступіўшы з уступнай прамовай прафесар Ланжэвен.

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ Ў КІТАІ

У ПАЎДНЁВЫМ КІТАІ

Кітайскае камандаванне паспяховымі контратакамі па Самшуй (на захад ад Кантона) прымусіла японцаў адмовіцца ад свайго плана наступлення ў заходнім напрамку ад Кантона, уздоўж ракі Сіцзян. Кітайскія часці [illegible] некалькі пунктаў, размешчаных уздоўж Кантон-Самшуйскай чыгункі, і стварылі сур'ёзную пагрозу для японскіх гарнізонаў на гэтай лініі.

11 мая пасля ўпорнага боя кітайскія войскі зноў ачысцілі ад японцаў Сінхой (на ўсходзе ад Цзянмыня) і развіваюць наступленне на Цзянмынь.

Гэтымі днямі чатыры кітайскія самалёты паспяхова бамбардзіравалі японскія ваенныя аб'екты ў Юньчэне (у паўднёвай частцы правінцыі Шаньсі). Знішчана два японскія самалёты і забіта больш [illegible].

У часе налёту японскай авіяцыі на Чунцын 12 мая было збіта тры японскія самалёты. [illegible]

ЯПОНЦЫ БАМБАРДЗІРАВАЛІ СВАЕ ПАЗІЦЫІ

ЧУНЦЫН, 14 мая. (ТАСС). 4, 6 і 10 мая японскія самалёты скінулі [illegible] бомбы на японскія пазіцыі каля Пінчана. [illegible]

АД'ЕЗД КОКІНАКІ І ГАРДЗІЕНКА З ЗША

НЬЮ-ЁРК, 13 мая. (ТАСС). Таварышы Кокінакі і Гардзіенка адплылі з ЗША на параходзе «Іль дэ Франс».

ФАШЫСТЫ РЫХТУЮЦЬ ЗАМАХ НА АНДРЭ МАРЦІ

ПАРЫЖ, 14 мая. (ТАСС). «Юманітэ» публікуе паведамленне аб рыхтуючымся фашыстамі замаху на забойства камуністычнага дэпутата Андрэ Марці. Арганізатарам змовы на жыццё Андрэ Марці з'яўляецца агент італьянскай фашысцкай тайнай паліцыі нейкі Паладзіна.

Група камуністаў — членаў парламента перадае ўсе даныя аб падрыхтоўцы замаху на Марці міністру ўнутраных спраў Францыі.

МАСАВЫЯ АРЫШТЫ Ў ІТАЛІІ

ПАРЫЖ, 13 мая. (ТАСС). У Парыжы атрыманы весткі аб росце незадаволення насельніцтва Італіі і расшырэнні руху супроць фашысцкага рэжыму. Паведамляюць, што ў сувязі з гэтым за апошні час у радзе гарадоў П'емонта і Ламбардыі зроблены масавыя арышты. У адным толькі Мілане палітычная паліцыя арыштавала звыш 5.000 чалавек.

ПРАСЛЕДВАННІ ПАЛЯКАЎ У ГЕРМАНІІ

ВАРШАВА, 13 мая. (ТАСС). Па паведамленню Польскага тэлеграфнага агенцтва (ПАТ), германскія ўлады прадаўжаюць высяляць палякаў з тэрыторыі Усходняй Прусіі і Германскай Сілезіі. Днямі атрымалі загад аб высяленні разам з сем'ямі чацвёра палякаў з Штумскага павета (Усходняя Прусія).

У Ратыборы (Германская Сілезія) фашысты сур'ёзна ранілі аднаго паляка і выбілі вокны ў будынку польскага банка.

У Менскім медыцынскім інстытуце пачаліся дзяржаўныя экзамены. НА ЗДЫМКУ: здача дзяржаўнага экзамена студэнтамі-выдатнікамі І. Г. Гаравым і Е. А. Розенгауз. (Справа налева) — прафесары медінстытута Л. Я. Сітэрман і І. Т. Цітоў; дэпутат Вярхоўнага Совета БССР заслужаны дзеяч навукі С. М. Мелкіх; старшыня дзяржаўнай экзаменацыйнай камісіі заслужаны дзеяч навукі прафесар Саратаўскага медінстытута С. Р. Міратворцаў; прафесар М. А. Дворжэц; дацэнт Б. І. Вігдаровіч; дырэктар медінстытута Ф. Я. Шульц; прафесары В. І. Леонаў, З. К. Магілеўчык і студэнты І. Г. Гаравой і Е. А. Розенгауз.

Фото І. С. Шышко. (Фотахроніка БЕЛТА).

СХОД АКТЫВА АБАРОННЫХ АРГАНІЗАЦЫЙ МЕНСКА

Учора ў Менскім доме партыйнага актыва адбыўся сход актыва абаронных арганізацый г. Менска, — Асоавіяхіма, Чырвонага крыжа і Камітэта фізкультуры. Прысутнічала каля 200 чалавек, у тым ліку дырэктары раду прадпрыемстваў і актывісты абароннай работы фабрык і заводаў. Сход адкрыў сакратар Менскага гаркома КП(б)Б тав. Вінаградаў.

Сход быў прысвечан пытанню заключэння дагавора на сацыялістычнае спаборніцтва імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі паміж працоўнымі і абароннымі арганізацыямі сталіц двух брацкіх совецкіх рэспублік — Кіева і Менска—на лепшую пастаноўку абароннай работы.

У абмеркаванні дагавора на сацыялістычнае спаборніцтва прымалі ўдзел тт. Агаркоў (МППА), Кавалёў (Чырвоны крыж), Ермаловіч (Трамвайны парк), Матусевіч (гарадскі совет Асоавіяхіма) і інш. Яны расказалі, як у Менску разгортваецца масавая абаронная работа, і ўнёслі свае папраўкі да дагавора.

У заключэнне быў падпісан дагавор на сацыялістычнае спаборніцтва імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі на лепшую пастаноўку абароннай работы.

Ад імені абаронных арганізацый і працоўных Менска дагавор падпісалі сакратар гаркома КП(б)Б тав. Беляеў, сакратар гаркома камсамола тав. Федараў, старшыня гарсавета тав. Герчыкаў, начальнік штаба МППА тав. Агаркоў, старшыня гарадскога савета Асоавіяхіма тав. Матусевіч і інш.

ЧАТЫРОХГОДДЗЕ МАСКОЎСКАГА МЕТРО

632 МІЛЬЁНЫ ПАСАЖЫРАЎ

15 мая спаўняецца чатыры годы з дня пуску ў эксплаатацыю Маскоўскага метрапалітэна імені Л. М. Кагановіча. За гэты час перавезена 632 млн. пасажыраў.

У першы год свайго існавання метрапалітэн перавозіў у сярэднім 177 тыс. чалавек у суткі, зараз перавозіцца 850 тысяч. У 1935 годзе курсіравала штодзень 12 пар чатырохвагонных паяздоў, зараз — 28,5 пары шасцівагонных паяздоў.

850 тысяч пасажыраў у суткі — гэта далёка не прэдзел магчымасцей Маскоўскага метрапалітэна. 7 лістапада 1938 г. было перавезена 1.084 тыс. пасажыраў, 1 мая гэтага года — 1.348 тыс. чалавек.

Ужо зараз, пры 22 станцыях і 23,4 клм. двухпутнага шляху на долю падземнага транспарта прыходзіцца 12,5 проц. усіх гарадскіх пасажырскіх перавозак.

Ордэнаносны калектыў Метрабуда будуе зараз трэцюю чаргу метро, якая ўключае 7 новых станцый і 14 клм. шляху. Метрапраект пачаў падрыхтоўку да праектыравання чацвертай чаргі метро.

Маскоўскі метрапалітэн — дзецішча сталінскіх пяцігодак — па праву лічыцца лепшым метро ў свеце. (ТАСС).

ДА ПЕРАЕЗДУ КІНОСТУДЫІ „СОВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ“ У МЕНСК

Перавод кіностудыі «Совецкая Беларусь» з Ленінграда ў Менск у асноўным ужо закончан. Звыш 60 вагонаў з'ёмачнай апаратуры, абсталявання, інвентара і іншая тэхнічная база перавезена ўжо ў Менск. З 25 мая да 1 чэрвеня ўвесь творчы калектыў студыі пераедзе ў Менск. Прыедуць рэжысёры — Корш (засл. дзеяч мастацтваў), Шрэйберг, Аршанскі, Гаўрочскі, Анэвскі; акторы — Свердлова (засл. артыстка БССР), Крылоў (ордэнаносец), Кніт і інш.

Персанал студыі будзе размешчан у вызваленых [illegible] урадам БССР і толькі што закончаным пабудовай.

Будынкі студыі [illegible] дае гатова першая чарга, [illegible] вытворчасць 6—7 поўнаметражных гукавых карцін у год. На такую-ж колькасць вытворчасці карцін разлічана і другая чарга студыі. Такім чынам штогод кіностудыя «Совецкая Беларусь» зможа даваць 12—13 карцін, г. зн. тую-ж колькасць, што дае буйнейшая студыя ў СССР — Ленінградская. Апрача таго, штогод студыя будзе выпускаць тэхнічныя і навуковыя нямыя і гукавыя фільмы, а таксама хроніку.

Да сканчэння будоўлі студыі ў Менску карцін будуць здымаць на студыях Кіева і Одэсы. Тут будуць знімацца карціны «Прыяцелі» і «Будні», што зойме, прыкладна, 5—6 месяцаў.

У пачатку чэрвеня экспедыцыі абодвух карцін уже выедуць на месца з'ёмак.

ШАХМАТНЫ ЧЭМПІЯНАТ СССР

МАСКВА, 14 мая. (Па тэлефону). Кострыс сёння выйграў партыю ў Дубініна (на 111-м ходзе) і дагнаў такім чынам Батвініка. Левенфіш прайграў Лісіцыну [illegible] партыю з Дубініным. [illegible] партыях залічан пройгрыш.

Такім чынам даігрыванне поўнасцю закончана; становішча перад апошнім турам наступнае: у Батвініка і Котава па $11^1/_2$ ачкоў, Белавенец ужо закончыў турнір (яму ў апошнім туры трэба было іграць з Рамапоўскім) і мае 11 ачкоў; у Макагонава — 10; у Чэховера і Бандарэўскага — па $9^1/_2$; у Дубініна і Лісіцына — па $8^1/_2$ ачкоў. Усе яны ўжо забяспечылі сабе прызавыя месцы.

15 мая адбудзецца апошні тур чэмпіяната. У гэты дзень Котаў грае з Батвінікам.

ПРЭМ'ЕРА П'ЕСЫ „ПАГІБЕЛЬ ВОЎКА“

12 мая ў Менскім беларускім драматычным тэатры адбылася прэм'ера п'есы пісьменніка-ордэнаносца Эдуарда Самуйлёнка «Пагібель воўка». Перад пачаткам спектакля гледачы ўшанавалі памяць заўчасна памёршага пісьменніка ўставаннем.

Пастаноўку п'есы «Пагібель воўка» ажыццявіў мастацкі кіраўнік тэатра К. Саннікаў. У галоўных ролях выступалі: народны артыст рэспублікі Глебаў, заслужаныя артысты [illegible], Дзядзюшка, Платонаў, Ждановіч, Ржэцкая, Грыгоніс і інш.

Новая пастаноўка тэатра была цёпла сустрэта гледачамі.

ПАВЕДАМЛЕННЕ

16 мая ў 2 гадзіны дня рэдакцыя газеты «Звязда» арганізуе абмеркаванне пытання аб тэхніцы беларускай сцэнічнай мовы. Запрашаюцца прыняць удзел у абмеркаванні гэтага пытання тт. Уралава, Азірскі, Купала, Колас, Владамірскі, Лынькоў, Бядуля, Броўка, Глебка, Крапіва, Клімковіч, І. Гурскі, Юдэлевіч, Барысенка, Ломцеў, К. Гурскі, Галіна, Ржэцкая, Платонаў, Зораў, Бірыла, Рахленка, Грыгоніс, Ждановіч, Глебаў, Браварская, Рамановіч Е., Сяргееў, Леангард, Галаўчынер, Тушманава, Вольскі, Румянцэў.

РЭДАКЦЫЯ ГАЗЕТЫ «ЗВЯЗДА»

20-ГОДДЗЕ СОВЕЦКІХ КУРОРТАЎ

15 мая спаўняецца 20 год з дня апублікавання дэкрэта Совета Народных Камісараў «Аб лячэбных мясцовасцях агульнадзяржаўнага значэння». Гэтым дэкрэтам, падпісаным В. І. Леніным, Вялікая Кастрычніцкая сацыялістычная рэвалюцыя знішчыла прыватную ўласнасць на прыродныя лячэбныя багацці краіны і перадала іх у распараджэнне працоўных.

Курортная справа ў СССР набыла такі размах, які не ведала і не ведае ні адна капіталістычная дзяржава. Толькі на курортах саюзнага значэння (без ведамственных санаторыяў) у мінулым годзе адпачывала і лячылася 635 тыс. чалавек, у той час, як за цэлае пяцігоддзе—1909—1913 гг.—на [illegible] 36 курортах пабывала 497 тыс. чалавек.

Створаны новыя курорты: Цхалтуба, Нафталан, Арані, Кульдур, Чопал, Лебяж'е, Хоста.

Сусветную вядомасць набылі дзіцячыя курорты — «Артэк» у Крыме і «Лузанаўка» пад Одэсай.

Совецкая курортная навука [illegible] і ўпарадкоўваецца. Толькі за гады другой сталінскай пяцігодкі ў будаўніцтва совецкіх курортаў было ўкладзена больш 450 мільёнаў рублёў.

У трэцяй сталінскай пяцігодцы прадугледжана далейшае ўпарадкаванне існуючых курортаў і будаўніцтва новых санаторыяў. Толькі Наркамат аховы здароўя СССР мяркуе затраціць на будаўніцтва курортаў саюзнага значэння каля 150 мільёнаў рублёў. (ТАСС).

ЗАКОНЧЫЎСЯ РОЗЫГРЫШ УСЕСАЮЗНАГА ПЯРШЫНСТВА ПА БАРАЦЬБЕ

З 12 па 14 мая ў Менску праходзілі ўсесаюзныя спаборніцтвы па французскай барацьбе ў паўлёгкай і сярэдняй вазе. У спаборніцтвах прымалі ўдзел 43 найлепшых барцы Саюза.

З першага-ж круга барацьба набыла вельмі напружаную абстаноўку. [illegible] Ятгаў... (Харкаў), які выйграў у мінулым годзе першынства, зноў заваяваў першае месца. Не менш цікава праходзіла барацьба за заваяванне першага месца ў сярэдняй вазе. Сустрэча чэмпіёна 1938 года тав. Пыльнова (Масква) з тав. Суркасавым (Ленінград) закончылася перамогай тав. Пыльнова. Чэмпіён БССР 1938 года тав. Мірскі (сярэдняя вага) заняў сёмае месца.

Званне чэмпіёна Саюза ў сярэдняй вазе заваяваў тав. Пыльноў (Масква) і ў паўлёгкай вазе—тав. Ятгаў[illegible] (Харкаў). Ім уручаны прызавыя кубкі і імянныя жэтоны.

УЗОРНЫ КАМБІНАТ ПА РАМОНТУ АБУТКУ І АДЗЕННЯ

Саўнаркам БССР прапанаваў Белкаапрамсавету арганізаваць у Магілёве ўзорны камбінат па рамонту абутку, адзення, трыкатажа, хімічнай чысткі, мастацкай вышыўкі і ўпакоўкі адзення. На абсталяванне камбіната будзе расходавана 150 тысяч рублёў.

Дзённік

Сёння, у 7 гадзін вечара, у вялікім зале Дома партактыва (рог вул. К. Маркса і Энгельса) адбудзецца гарадскі сход рацыяналізатараў і вынаходцаў Менска.

Сёння, у 7 гадзін вечара, у Доме партактыва (пакой № 18) адбудзецца кансультацыя на тэму «Што такое дыялектычны і гістарычны матэрыялізм». Кансультант тав. Туравец.

В. а. адказнага рэдактара Д. Т. ЛЕБЕДЗЕЎ.

БЕЛДЗЯРЖТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА
17 і 18 мая Прэм'ера
РУСАЛКА
17 мая — абанемент № 71.
18 мая—абанемент № 72.
Пачатак у 8 г. веч.

ГАСТРОЛІ ДЗЯРЖАЎНАГА РУСКАГА ДРАМАТЫЧНАГА ТЭАТРА БССР
(Памяшк. Дзярж. Яўрэйск. тэатра)
15 мая
«НА ВСЯКОГО МУДРЕЦА ДОВОЛЬНО ПРОСТОТЫ»
Пачатак у 8 г. веч.

Кінотэатр «Чырвоная зорка»
КАРМЕЛЮК
Кінотэатр «РОДИНА»
ЩЧОРС
Пачатак у 6, 8.20, 10.40.

Кінотэатр «ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ»
«БЕСПРИДАННИЦА»
ДЗІЦЯЧЫ КІНОТЭАТР
МАРСКІ ПОСТ
Кінотэатр «СПАРТАК»
УМБАР

Кінотэатр «НАВІНЫ ДНЯ».
1. Да адкрыцця Міжнароднай выстаўкі ў Нью-Ёрку.
2. Найвялікшы ў свеце.
3. Інжынеры ўраджаю.
4. Журнал Менскай студыі кінохронікі № 23.

УПРАЎЛЕННЕ ПА СПРАВАХ МАСТАЦТВАЎ ПРЫ СНК БССР
1939 г. З 18 па 30 мая 1939 г.
ФЕСТЫВАЛЬ
калгасна-соўгасных тэатраў БССР
(у памяшканні тэатра «Юнага гледача» — Совецкая, 15).
ПРЫМАЮЦЬ УДЗЕЛ — калгасна-соўгасныя тэатры Бабруйска, Заслаўля, Лепеля, Полацка, Рагачова і Слуцка.
У РЕПЕРТУАРЫ:
М. Горкі — «ЕГОР БУЛЫЧОВ»
М. Горкі — «ВАССА ЖЕЛЕЗНОВА»
Я. Колас—«У ПУШЧАХ ПАЛЕССЯ»
А. Астроўскі — «НЕ БЫЛО НИ ГРОША, ДА ВДРУГ АЛТЫН»
Л. Рахманаў — «ПРОФЕССОР ПОЛЕЖАЕВ»
К. Крапіва — «ПАРТЫЗАНЫ»
Бр. Тур і Шэйнін — «ГЕНЕРАЛЬНЫЙ КОНСУЛ»
А. Карнейчук — «ПЛАТОН КРЕЧЕТ»
Рудзько і Стэльмах — «КОНЕЦ МАСКАРАДА» і інш.
ПРАВОДЗІЦЦА ПРЫЁМ КАЛЕКТЫЎНЫХ ЗАЯВАК.
Колькасць платных месц абмежавана.
Усе даведкі па тэлефону 25-081, 24-892.

ДЗЯРЖАЎНАЯ ФІЛАРМОНІЯ БССР
(памяшк. клуба ім. Сталіна)
15 мая абанементы №№ 48 і 49. КАНЦЭРТ
Сімфанічны аркестр Дзяржфілармоніі БССР
Дырыжор — прафесар Белдзяржкансерваторыі І. А. МУСІН.
Заслуж. артыстка рэспублікі, салістка Дзяржаўнага вялікага тэатра оперы і балета БССР Л. Ф. АЛЯКСЕЕВА.
У ПРАГРАМЕ:
Брамс — 4-я сімфонія. Сметана — Уверцюра да оперы «Проданная невеста», Вердзі — арыя Джыльды з оперы «Риголетто», Россіні — арыя Разіны з оп. «Севильский цирюльник».
Пачатак у 9 г. веч.
Білеты ў касе клуба з 8 да 9 г. веч. і ў магазіне сангігіены і оптыкі (рог Ленінскай і Совецкай вул.) з 3 да 11 г. веч.

БЕЛАРУСКАЕ АДДЗЯЛЕННЕ „СОЮЗКИНОПРОКАТ“
гэтымі днямі
ВЫПУСКАЕ НА ЭКРАНЫ РЭСПУБЛІКІ
новы французскі гукавы мастацкі фільм
МАРСЕЛЬЕЗА
Аўтар сцэнарыя і рэжысёр Жан РЭНУАР.
У галоўных ролях:
Людовік XVI — П'ЕР РЭНУАР
Марыя Антуанета — ЛІСІ ДЭЛАМАР
Пракурор Рэдэрэр — ЛУІ ЖЭВЕ
Арну — АНДРЭ
Бом'е — АРДЗІСОН
Жавель — ДЗЮЛАК
Муасан — АЛІБЕР
Жанчына на трыбуне — ЖЭНІ ГЕЛЬЯ.
Музыка з твораў кампазітараў БАХА, МОЦАРТА, РУЖЭ дэ-ЛІЛЯ, РАМО, ГРЭТРЫ, ЛАЛАНДА.
У карціне аб французскай буржуазнай рэвалюцыі 1789 года паказана гераічная барацьба французскага народа. У мастацкіх вобразах увасоблены лепшыя яго рысы — любоў да свабоды і незалежнасці сіла і воля да барацьбы супроць сваіх прыгнятальнікаў. Фільм пастаўлен Жанам Рэнуарам на сродкі, сабраныя па падпісцы. Грошы на пастаноўку гэтай карціны даў французскі народ.
ВЫТВОРЧАСЦЬ ТАВАРЫСТВА па эксплаатацыі і кіновытворчасці «МАРСЕЛЬЕЗА».

НАРКОМЗДРАВ СССР
СОЮЗХИМФАРМТОРГ
МИОЛЬ
(ЖИДКИЙ МУСКУЛЬНЫЙ ЭКСТРАКТ)

ВЫПУСКАЕТСЯ МОСКОВСКИМ ЗАВОДОМ ЭНДОКРИННЫХ и ВИТАМИННЫХ ПРЕПАРАТОВ ХИМФАРМПРОМА
ПРЕПАРАТ РАСШИРЯЮЩИЙ КРОВЕНОСНЫЕ СОСУДЫ и СНИЖАЮЩИЙ КРОВЯНОЕ ДАВЛЕНИЕ ПРИМЕНЯЕТСЯ ПРИ ГРУДНОЙ ЖАБЕ, ГИПЕРТОНИИ, СОСУДИСТЫХ СПАЗМАХ и АНГИОНЕВРОЗАХ
ПРОДАЖА ВО ВСЕХ АПТЕКАХ И МАГАЗИНАХ САНГИГИЕНЫ

НА ПАДСТАВЕ ЗАГАДА НАРКАМГАНДЛЯ СССР за № 205 ад 10/IV—г. г. і № 227 ад 16/IV—г. г.
БЕЛАРУСКАЯ РЭСПУБЛІКАНСКАЯ КАНТОРА ЎСЕСАЮЗНАГА АБ'ЯДНАННЯ ПА ЗАГАТОЎЦЫ ПЛОДАГАРОДНІНЫ
„БЕЛЗАГОТПЛОДООВОЩЬ“
РЭАРГАНІЗАВАНА
ў Беларускі рэспубліканскі трэст саюзнага падпарадкавання па загатоўцы, перапрацоўцы і збыту плодагародніны —
„БЕЛТОРГПЛОДООВОЩТРЕСТ“.

КОГІЗ
Беларускае рэспубліканскае аддзяленне
БАЦЬКІ І ВУЧНІ!
НЕ ТРЫМАЙЦЕ ў сябе непатрэбныя вам патрыманыя стабільныя падручнікі.
ПРАДАВАЙЦЕ іх кніжным магазінам і кіёскам КОГІЗ'а.
ПАМЯТАЙЦЕ, што, прадаючы непатрэбныя вам падручнікі, вы дапаможаце вучыцца па іх другім вучням.
НАБЫЦЬ ПАДРУЧНІКІ ПРАВОДЗІЦЦА ВА ЎСІХ КНІЖНЫХ МАГАЗІНАХ І КІЁСКАХ КОГІЗ'а.

ПРАДАВАЙЦЕ ПАТРЫМАНЫЯ СТАБІЛЬНЫЯ ПАДРУЧНІКІ!

ДЗЯРЖСТРАХ СССР
НА ПАДСТАВЕ ПАСТАНОВЫ СНК СССР ад 3 лютага 1938 г.
ПРАВОДЗІЦЬ
ДАБРАВОЛЬНАЕ СТРАХАВАННЕ
ЛЕГКАВЫХ І ГРУЗАВЫХ АЎТАМАБІЛЯЎ, АЎТОБУСАЎ, МАТАЦЫКЛАЎ, МАТОРНЫХ ЛОДАК, КАЦЕРАЎ І ТРАКТАРАЎ
АД АВАРЫЙ (СУТЫЧКІ, УЗРЫЎ МАТОРА, ПАДЗЕННЕ і АПРАКІДВАННЕ)
НА ДАБРАВОЛЬНАЕ СТРАХАВАННЕ ПРЫМАЮЦЦА СРОДКІ ТРАНСПАРТА, НАЛЕЖАЧЫЯ ДЗЯРЖАЎНЫМ ПРАДПРЫЕМСТВАМ І ЎСТАНОВАМ (ЯКІЯ НЕ САСТАЯЦЬ НА САЮЗНЫМ І РЭСПУБЛІКАНСКІМ БЮДЖЭТАХ), ГРАМАДСКІМ, ПРОФСАЮЗНЫМ І КААПЕРАТЫЎНЫМ АРГАНІЗАЦЫЯМ, КАЛГАСАМ І ГРАМАДЗЯНАМ.
Страхаванне заключаецца на адзін год і ўступае ў сілу з 24 гадзін з дня ўплаты страхавых плацяжоў. СТРАХАВЫЯ ПЛАЦЯЖЫ ЎПЛАЧВАЮЦЦА Ў НАСТУПНЫХ РАЗМЕРАХ (у працантах са страхавой сумы ў год):
а) грузавыя і легкавыя аўтамабілі, матацыклы — 3%;
б) аўтобусы, маторныя лодкі і кацеры — 2%;
в) трамваі і трактары — 1½%.
ПРЫ СТРАХАВАННІ АЎТАМАБІЛЯЎ І АЎТОБУСАЎ АД АГНЮ і іншых стыхійных бедстваў у руху і на стаянках УЗІМАЕЦЦА СТРАХАВЫ ПЛАЦЕЖ 1 руб. са 100 руб. страхавой сумы.
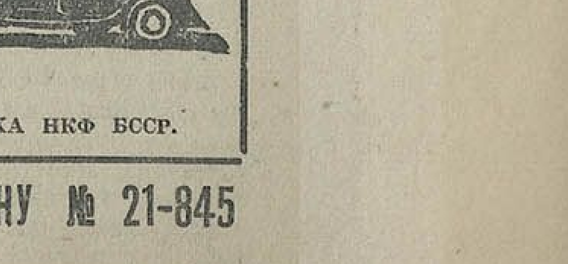
Страхаванні праводзяцца ўсімі раённымі і гарадскімі страхінспекцыямі.
УПРАЎЛЕННЕ ДЗЯРЖСТРАХА НКФ БССР.

У АДДЗЕЛ АБ'ЯЎ ЗВАНІЦЕ ПА ТЭЛЕФОНУ № 21-845

Уп. Галоўлітбела № Т—1285. Менск, друкарня «Звязды», Совецкая, 49. М., М., Ш.